

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Наказ Міністерства освіти і  
науки України  
від 29 08 2024 р. № 1225

Професійний стандарт

«ВЧИТЕЛЬ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»

\_\_\_\_\_ (дата внесення до Реєстру кваліфікацій)

Професійний стандарт розроблено та затверджено згідно з вимогами статті 4<sup>2</sup> Кодексу законів про працю України на підставі:

- висновку Національного агентства кваліфікацій від 21.08.2024 про дотримання під час підготовки проекту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373
- висновку Профспілки працівників освіти і науки України від 07.08.2024 № 02-05/381 щодо погодження проекту професійного стандарту

## I. Назва професійного стандарту

«Вчитель закладу загальної середньої освіти»

## II. Загальні відомості про професійний стандарт

### 1. Мета діяльності за професією

Мета професійної діяльності вчителя полягає в організації навчання та виховання здобувачів освіти під час здобуття ними повної загальної середньої освіти (далі – здобуття освіти) шляхом формування у них ключових компетентностей і світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей, а також розвитку інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання.

**2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» (за потреби)**

Секція Р	Освіта	Розділ 85	Освіта	Групи: 85.2  85.3	Початкова освіта  Середня освіта	Класи: 85.20 Початкова освіта 85.31 Загальна середня освіта
----------	--------	-----------	--------	----------------------------	----------------------------------------	-------------------------------------------------------------------

**3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професій згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»**

Назва професії	Підклас	Клас	Підрозділ	Розділ
	2320	232	23	2
Вчитель закладу загальної середньої освіти  Вчитель спеціалізованого закладу загальної середньої освіти	Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти	Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти	Професіонали в галузі освіти та навчання	Професіонали
	2331	233		
Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти	Вчителі початкової школи	Вчителі початкової школи та працівники закладів дошкільної освіти		

#### **4. Узагальнена назва професії (за потреби)**

Вчитель.

#### **5. Назви типових посад (за потреби)**

Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти.

Вчитель закладу загальної середньої освіти.

Вичерпний перелік посад педагогічних працівників визначається законодавством.

#### **6. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій:**

Вчитель-фаховий молодший бакалавр (із зазначенням спеціальності, предметної спеціальності, спеціалізації, інтегрованого(их) курсу(ів))<sup>1</sup>, 5 рівень НРК;

Вчитель-бакалавр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(й), інтегрованого(их) курсу(ів)), 6 рівень НРК;

Вчитель-магістр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(й), інтегрованого(их) курсу(ів)), 7 рівень НРК.

#### **7. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи**

Диплом фахового молодшого бакалавра із записом про отриману професійну кваліфікацію;

диплом молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) із записом про отриману професійну кваліфікацію<sup>2</sup>;

диплом бакалавра із записом про отриману професійну кваліфікацію;

диплом магістра (спеціаліста) із записом про отриману професійну кваліфікацію<sup>3</sup>;

сертифікат про присвоєння/ підтвердження професійної кваліфікації;

сертифікат про визнання професійної та/або часткової професійної кваліфікації (щодо професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах).

<sup>1</sup> Підготовка на 5 рівні НРК здійснюється за предметними спеціальностями спеціальності Середня освіта (за предметними спеціальностями): Середня освіта (Технології), Середня освіта (Фізична культура), Середня освіта (Образотворче мистецтво), Середня освіта (Музичне мистецтво).

<sup>2</sup> Відповідно до підпункту 4 пункту 2 розділу XV Закону України «Про вищу освіту» диплом про вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста (початкова вища освіта) прирівнюється до диплома про вищу освіту за освітньо-професійним ступенем молодшого бакалавра.

<sup>3</sup> Відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу XV Закону України «Про вищу освіту» вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста (повна вища освіта) прирівнюється до вищої освіти ступеня магістра.

### III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

#### 1. Здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння / підтвердження та визнання професійних кваліфікацій).

Назва професійної та /або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння / підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Заклади вищої, фахової передвищої, післядипломної освіти
Вчитель-фаховий молодший бакалавр (із зазначенням спеціальності, предметної спеціальності, спеціалізації, інтегрованого(их) курсу(ів))	Диплом фахового молодшого бакалавра; стаж роботи не менше одного року на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.	Здобуття фахової передвищої освіти за освітньо-професійною програмою: педагогічної спеціальності; іншої (не педагогічної) спеціальності, якщо присвоєння професійної кваліфікації передбачено програмою.
Вчитель-бакалавр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів))	Диплом бакалавра; стаж роботи не менше одного року на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.	Здобуття вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньою програмою: педагогічної спеціальності; іншої (не педагогічної) спеціальності, якщо присвоєння професійної кваліфікації передбачено програмою.
Вчитель-магістр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів))	Диплом магістра; стаж роботи не менше одного року на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.	Здобуття вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньою програмою: педагогічної спеціальності; іншої (не педагогічної) спеціальності, якщо присвоєння професійної кваліфікації передбачено програмою.

#### 2. Професійний розвиток

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій)

Назва професійної та /або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння / підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Заклади вищої, післядипломної освіти
Вчитель-фаховий молодший бакалавр (із зазначенням спеціальності, предметної спеціальності, спеціалізації, інтегрованого(их) курсу(ів))	Диплом фахового молодшого бакалавра; стаж роботи не менше одного року на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.	Здобуття фахової передвищої освіти за освітньо-професійною програмою: педагогічної спеціальності; іншої (не педагогічної) спеціальності, якщо присвоєння професійної кваліфікації передбачено програмою.
Вчитель-бакалавр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів))	Диплом бакалавра; стаж роботи не менше одного року на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.	Здобуття вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньою програмою: педагогічної спеціальності; іншої (не педагогічної) спеціальності, якщо присвоєння професійної кваліфікації передбачено програмою.
Вчитель-магістр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів))	Диплом магістра; стаж роботи не менше одного року на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.	Здобуття вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньою програмою: педагогічної спеціальності; іншої (не педагогічної) спеціальності, якщо присвоєння професійної кваліфікації передбачено програмою.

## 2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації

з метою підтримання наявної професійної кваліфікації та набуття нових/ додаткових навичок/компетентностей педагогічних працівників відповідно до форм, видів, обсягів, періодичності та умов підвищення кваліфікації, визначених законодавством.

## IV. Абревіатури, скорочення (за потреби)

Не застосовується.

.

## **V. Опис трудових функцій**

Процеси навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти є наскрізними. Їх цілісність забезпечується наявністю у вчителя/ вчительки (далі – вчитель) компетентностей, необхідних для виконання всіх трудових функцій на таких ціннісних орієнтирах:

повага до особистості здобувача освіти й визнання пріоритету його зацікавлень, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу й наполегливості;

забезпечення рівного доступу до освіти кожного здобувача освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу на засадах інклюзивності й безбар'єрності;

формування нетерпимості до корупції, дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;

становлення вільної особистості здобувача освіти, підтримка його самостійності, підприємливості, ініціативності, впевненості в собі;

розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини;

формування культури здорового способу життя здобувача освіти, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;

створення безпечного, вільного від насильства й цькування освітнього середовища, у якому забезпечено атмосферу довіри;

плекання в здобувачів освіти любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля;

утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії здобувачів освіти між собою та з дорослими;

формування в здобувачів освіти, громадянської активності та стійкості, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;

формування української національної та громадянської ідентичності, готовності до захисту незалежності й територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів і суспільно-державних (національних) цінностей України;

формування готовності здобувачів освіти виявляти свою громадянську позицію, що передбачає вміння аналізувати суспільне життя й ідентифікувати себе з українською нацією, суспільством, обстоювати права й свободи українського народу, готовності бути залученими до діяльності у сфері безпеки та оборони України.

Вчитель спільно з батьками, іншими законними представниками здобувачів освіти (далі – батьки) сприяє розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню в них навичок здорового способу життя, дбає про їхнє фізичне і психічне здоров'я; формує в здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, поважати людську гідність і права людини, захищати суверенітет і територіальну цілісність України; настановленням і особистим прикладом утверджує повагу до суспільної моралі та цінностей, зокрема правди, справедливості, рівності, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства; формує в здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами.

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
А. Навчання здобувачів освіти предметів (інтегрованих курсів)	<b>А1. Мовно-комунікативна компетентність</b>				
	А1.1. Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою	А1.1.31. Норми і стилі української літературної мови, використання усного й писемного мовлення  А1.1.32. Інтонаційні й позамовні засоби виразності мовлення	А1.1.У1. Вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння комунікувати усно й письмово  А1.1.У2. Застосовувати прийоми й методи збагачення мовлення здобувачів освіти для висловлювання ними думок, почуттів і ставлень, сприяння мовленнєвій творчості здобувачів освіти	А1.1.К1. Комунікувати з учасниками освітнього процесу державною мовою для здійснення професійної діяльності	А1.1.В.1 Виявляти мовну стійкість і відповідальність у дотриманні мовного законодавства
	А1.2. Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання з урахуванням особливостей мовного	А1.2.31. Умови реалізації права вивчати мову / права на навчання мовою корінного народу чи національної	А1.2.У1. Враховувати особливості вивчення мови / навчання мовою корінного народу чи національної меншини України (зокрема	А1.2.К 1. Підтримувати комунікацію здобувачів освіти, які належать до корінних народів і	А1.2.В1. Сприяти реалізації прав здобувачів освіти щодо комунікації мовою корінного народу й національної меншини в освітньому процесі,

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	середовища в закладі освіти мовою відповідного корінного народу або національної меншини України	меншини України відповідно до законодавства  A1.2.32. Особливості вивчення мови / навчання мовою корінного народу або національної меншини України (зокрема офіційних мов Європейського Союзу)	офіційних мов (Європейського Союзу) під час навчання предметів (інтегрованих курсів)  A1.2.У2. Використовувати в освітньому процесі мовний, мовленнєвий і культурний досвід здобувачів освіти, які належать до корінних народів або національних меншин України	національних меншин, з увагою до міжкультурної взаємодії	виявленню здобувачами освіти толерантності до мовних і культурних особливостей одне одного
	A1.3. Здатність забезпечувати навчання здобувачів освіти іноземної мови та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для вчителів іноземної мови)	A1.3.31. Іноземна мова та її функційні особливості, необхідні для ефективного спілкування	A1.3.У1. Висловлювати іноземною мовою власні думки, бажання, наміри, а також пояснювати свої дії в освітньому процесі, професійному спілкуванні  A1.3.У2. Сприяти опануванню здобувачами освіти іноземної мови для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях	A1.3.К1. Комунікувати іноземною мовою з метою підвищення професійного рівня й підвищення мотивації здобувачів освіти в опануванні іноземної мови	A1.3. В.1. Підтримувати належний рівень володіння іноземною мовою, необхідний для виконання професійної діяльності
	A1.4. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні	A1.4.31. Стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу	A1.4.У1. Формувати в здобувачів освіти здатність до взаєморозуміння / міжособистісної взаємодії	A1.4.К1. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу,	A 1.4.В1. Сприяти налагодженню конструктивної взаємодії



Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	вміння й навички здобувачів освіти		/ засобами активної і пасивної комунікації	застосовуючи конструктивну комунікацію	між учасниками освітнього процесу
<b>A2. Предметно-методична компетентність</b>					
	A2.1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти	<p>A2.1.31. Вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти</p> <p>A2.1.32. Зміст освітньої галузі/навчального предмета (інтегрованого курсу)</p> <p>A2.1.33. Методики й технології моделювання змісту навчання</p>	<p>A2.1.У1. Визначати зміст навчальних предметів (інтегрованих курсів) і послідовність його опрацювання</p> <p>A2.1.У2. Адаптувати зміст навчальних предметів (інтегрованих курсів) до потреб здобувачів освіти</p> <p>A2.1. У3. Моделювати зміст предметів (інтегрованих курсів)</p>	<p>A2.1.К1. Використовувати навички ефективної комунікації для досягнення навчальних цілей в освітньому процесі</p> <p>A2.1.К2. Використовувати актуальну термінологію і поняттєвий апарат освітньої галузі</p> <p>A2.1.К3. Використовувати різні комунікативні практики для пояснення навчального матеріалу й організувати комунікацію між здобувачами освіти з навчальною метою</p>	<p>A2.1.В1. Добирати різні методи й прийоми для навчання здобувачів освіти і способи представлення ними досягнутих результатів</p> <p>A2.1.В2. Відповідати за зміст предмету (інтегрованого курсу) та його відповідність вимогам до обов'язкових результатів навчання</p>

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	<p>A2.2. Здатність формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти</p>	<p>A2.2.31. Ключові компетентності здобувачів освіти й наскрізні уміння, визначені державними стандартами освіти</p> <p>A2.2.32. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти і рівнів сформованості їхніх компетентностей (відповідно до освітньої галузі)</p>	<p>A2.2.У1. Створювати умови для формування і розвитку в здобувачів освіти ключових компетентностей, наскрізних умінь</p>	<p>A2.1.К3. Використовувати різні комунікативні практики для пояснення навчального матеріалу й організувати комунікацію між здобувачами освіти з навчальною метою</p> <p>A2.2.К1. Володіти комунікативними методами і прийомами для забезпечення досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання</p>	<p>A2.2.В1. Використовувати методи і прийоми, які дають можливість здобувачам освіти реалізувати здобуті вміння на практиці як в освітньому процесі, так у житті загалом</p> <p>A2.2.В2. Формувати в здобувачів освіти здатності використовувати досягнуті обов'язкові результати навчання на практиці</p>
	<p>A2.3. Здатність здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти</p>	<p>A2.3.31. Види інтеграції в навчанні, підходи до інтегрованого навчання здобувачів освіти</p>	<p>A2.3.У1. Застосовувати міжпредметні зв'язки й інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів)</p> <p>A2.3.У2. Формувати в здобувачів освіти</p>	<p>A2.3.К1. Використовувати термінологічний апарат і поняттєву базу різних освітніх галузей для реалізації інтегрованого навчання</p>	<p>A2.3.В1. Застосовувати інтегроване навчання для досягнення обов'язкових результатів навчання</p>

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
			розуміння природних зав'язків різних процесів, уміння вирішувати практичні завдання, що вимагають синтезу знань з різних освітніх галузей; розвивати в здобувачів освіти системне мислення	A2.3.K2. Використовувати навички усного й писемного мовлення для формування в здобувачів освіти розуміння природних зав'язків між процесами і явищами, розвивати відповідні вміння	
	A2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти	A2.4.31. Форми, методи й засоби навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти різних вікових груп засобами освітньої галузі(навчального предмета / інтегрованого курсу)  A2.4.32. Технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти засобами освітньої галузі (навчального предмета / інтегрованого курсу)	A2.4.U1. Добирати доцільні форми, методи й засоби навчання A2.4.U2. Застосувати інноваційні технології навчання освітньої галузі (навчальних предметів / інтегрованих курсів)  A2.4.U3. Упроваджувати технології та методики особистісно зорієнтованого, компетентісного й інтегрованого навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти  A2.4.U4. Організувати навчання предметів	A2.4.K1. Використовувати навички педагогічної риторики для реалізації різних видів навчальної діяльності  A2.4.K2. Використовувати технології навчання, спрямовані на розвиток комунікативних навичок здобувачів освіти  A2.4.K3. Розвивати здатність	A2.4.B1. Обирати ефективні форми, методи й засоби навчання залежно від навчальних цілей  A2.4.B2. Розробляти вправи й завдання для навчального предмета (інтегрованого курсу), взаємодіючи з іншими учасниками освітнього процесу  A2.4.B3. Розробляти освітні матеріали з урахуванням інтересів і здібностей здобувачів освіти

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>A2.4.33. Зміст і особливості технологій і методик особистісно зорієнтованого, компетентнісного й інтегрованого навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти</p> <p>A2.4.34 Способи організації дослідницької діяльності здобувачів в освітньому процесі</p>	<p>(інтегрованих курсів) через дослідницьку діяльність</p> <p>A2.4.У5.Добирати доцільні форми, методи, прийоми й засоби для здійснення дослідницької діяльності здобувачами і способи представлення ними досягнутих результатів</p>	<p>спілкуватися рідною та іноземними мовами під час вивчення навчального предмета (інтегрованого курсу)</p>	
	<p>A2.5. Здатність формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти</p>	<p>A2.5.31. Підходи до формування ціннісних ставлень здобувачів освіти</p>	<p>A2.5.У1. Формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти у процесі їхнього навчання, виховання й розвитку</p>	<p>A2.5.К1. Використовувати комунікацію як інструмент формування у здобувачів освіти ціннісних ставлень</p>	<p>A2.5.В1. Обирати форми організації освітнього процесу, ефективні для формування особистості</p>
<b>A3. Інформаційно-цифрова компетентність</b>					
	<p>A3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію,</p>	<p>A3.1.31. Функційна грамотність у використанні цифрових пристроїв, їхнього базового програмного</p>	<p>A3.1.У1. Використовувати цифрові пристрої, їхнє базове програмне забезпечення; працювати з операційними системами, онлайн-сервісами,</p>	<p>A3.1.К1. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу для створення спільнот обміну</p>	<p>A3.1.В1. Усвідомлювати важливість цифрової гігієни, ініціювати й проводити заходи з популяризації дотримання цифрової гігієни серед</p>

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	оперувати нею в професійній діяльності	<p>забезпечення, онлайн-сервісів зокрема фінансових, мережі Інтернет</p> <p>A3.1.32. Правила критичного оцінювання інформації та критерії медіаграмотності, цифрової фінансової грамотності</p> <p>A3.1.33. Цифрові середовища, професійні онлайн-спільноти й електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя</p> <p>A3.1.34. Вимоги законодавства щодо академічної доброчесності й використання об'єктів авторського права; мережевий</p>	<p>файлами, мережею Інтернет</p> <p>A3.1.У2. Критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток здобувачів освіти, на прийняття рішень</p> <p>A3.1.У3. Використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати й наповнювати власне е-портфоліо</p> <p>A3.1.У4. Уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних</p>	досвідом використання цифрових технологій	учасників освітнього процесу

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>етикет у професійній діяльності</p> <p>A3.1.35. Правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину</p>			
	<p>A3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) ресурси</p>	<p>A3.2.31. Класифікація електронних (цифрових) освітніх ресурсів і призначення їх, ознаки електронного (цифрового) освітнього середовища</p> <p>A3.2.32. Правила зміни, модифікації відкритих електронних (цифрових) освітніх ресурсів, створення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів і спільного використання їх</p> <p>A3.2.33. Підходи до захисту електронних</p>	<p>A3.2.У1. Добирати електронні (цифрові) освітні ресурси, оцінювати їхню ефективність для досягнення навчальних цілей</p> <p>A3.2.У2. Модифікувати, редагувати, комбінувати наявні електронні (цифрові) освітні ресурси; створювати (за потреби) особисто або спільно з іншими особами нові електронні (цифрові) освітні ресурси; упорядковувати ресурси й надавати до них доступ учасникам освітнього процесу</p>	<p>A3.2.К1. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу для розроблення / модифікації / адаптації електронних (цифрових) освітніх ресурсів</p>	<p>A3.2.В1. Визначати потреби класу / групи, які можна задовольнити шляхом створення / адаптації / модифікації електронних (цифрових) освітніх ресурсів</p> <p>A3.2.В2. Дотримуватись академічної доброчесності під час створення й використання електронних (цифрових) освітніх ресурсів, вимог законодавства щодо захисту авторського права, а також вживати заходів щодо захисту власних авторських прав</p>

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		(цифрових) освітніх ресурсів, механізми захисту власних авторських прав			
	А3.3. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі	А3.3.31. Підходи до організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій (зокрема дистанційного навчання), умов організації цифрових робочих місць	А3.3.У1. Використовувати безпечно електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом, організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів	А3.3.К1. Комунікувати з учасниками освітнього процесу, використовуючи різні електронні (цифрові) засоби й сервіси	А3.3.В1. Надавати допомогу й виявляти підтримку іншим учасникам освітнього процесу в оволодінні цифровими технологіями  А3.3В2. Використовувати для організації навчання здобувачів освіти захищені цифрові ресурси
		А3.3.32. Цифрові технології та електронні (цифрові) освітні ресурси для навчання здобувачів освіти предметів (інтегрованих курсів), оцінювання та моніторингу результатів навчання здобувачів освіти та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу	А3.3.У2. Аналізувати й інтерпретувати в електронному (цифровому) середовищі інформацію про активність і ефективність навчальної діяльності здобувачів освіти; реалізовувати стратегії оцінювання за допомогою цифрових сервісів; добирати цифрові інструменти оцінювання, критично аналізувати		

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		здобувачів освіти в навчанні	доцільність використання їх		
	<b>Предмети та засоби праці:</b> Меблі, канцелярське приладдя, персональний комп'ютер (ноутбук), проектор, принтер, сканер, інші засоби оргтехніки; електронні освітні платформи, електронні (цифрові) освітні ресурси; вимоги законодавства у сфері організації освітнього процесу, державні стандарти, освітні програми, модельні навчальні програми, навчальні програми, підручники, посібники, рекомендації, засоби наочності, педагогічні програмні засоби тощо				
<b>Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу</b>	<b>Б1. Психологічна компетентність</b>				
	Б1.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан	Б1.1.31. Індивідуальні особливості здобувачів освіти, вплив цих особливостей на засвоєння навчального матеріалу й успішну соціалізацію, ознаки погіршення психоемоційного стану	Б1.1.У1. Планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових й індивідуальних особливостей здобувачів освіти  Б1.1.У2. Укладати індивідуальну програму розвитку та/або індивідуальний навчальний план здобувача освіти (за потреби) у складі команди супроводу або самостійно  Б1.1.У3. Надавати підтримку учням, які мають ознаки стресу	Б1.1.К1. Спілкуватися з учасниками освітнього процесу та іншими особами (за потреби) про індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній вплив на засвоєння навчального матеріалу й успішну соціалізацію, важливість врахування психоемоційного стану	Б1.1.В1. Відстежувати зміни щодо вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти, їхнього психоемоційного стану й здійснювати необхідні адаптації / модифікації в освітньому процесі
	Б1.2. Здатність використовувати стратегії роботи зі	Б1.2.31. Основні види самооцінки	Б1.2.У1. Визначати прояви завищеної чи заниженої самооцінки здобувачів	Б1.2.К1. Спілкуватися з учасниками	Б1.2.В1. Надавати рекомендації учасникам освітнього процесу щодо



Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	здобувачами освіти, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності	<p>здобувачів освіти та їхні вияви</p> <p>Б1.2.32. Основні умови формування позитивної самооцінки здобувачів освіти</p> <p>Б1.2.33. Основні стратегії, що сприяють формуванню позитивної самооцінки здобувачів освіти</p>	<p>освіти з метою корегування їх</p> <p>Б1.2.У2. Створювати умови формування позитивної самооцінки здобувачів освіти</p> <p>Б1.2.У3. Використовувати основні стратегії роботи зі здобувачами освіти, що сприяють формуванню їхньої позитивної самооцінки</p>	освітнього процесу про вияви самооцінки у здобувачів освіти й умови формування позитивної самооцінки	розвитку позитивної самооцінки й ідентичності здобувачів освіти
	Б.1.3. Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організувати їхню пізнавальну діяльність	<p>Б1.3.31. Види пізнавальної діяльності здобувачів освіти</p> <p>Б1.3.32. Основні умови формування мотивації здобувачів освіти до навчання</p>	<p>Б1.3.У1. Застосовувати методи роботи, навчальні матеріали й завдання для розвитку пізнавальної діяльності здобувачів освіти</p> <p>Б1.3.У2. Створювати умови формування мотивації здобувачів освіти до навчання</p>	Б1.3.К1. Спілкуватися з учасниками освітнього процесу про мотивацію здобувачів освіти й умови формування мотивації здобувачів освіти до навчання	Б.1.3.В2. Застосовувати різні підходи для формування мотивації та організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти
	Б1.4. Здатність формувати спільноту здобувачів освіти, у	Б1.4.31. Різні практики, спрямовані на посилення	Б1.4.У1. Використовувати практики, що заохочують	Б1.4.К1. Взаємодіяти з	Б1.4.В1. Дотримуватися демократичних цінностей у професійній діяльності,

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	якій поважають і враховують права кожного	взаємодії здобувачів освіти	здобувачів освіти до ефективної взаємодії	учасниками освітнього процесу  Б1.4.К2. Практикувати діалогічне спілкування на основі партнерства	заохочуючи кожного здобувача освіти виражати свою думку й брати участь у прийнятті рішень
<b>Б2. Емоційно-етична компетентність</b>					
	Б2.1. Здатність усвідомлювати особисті відчуття почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами	Б2.1.31. Різновиди й інтенсивність почуттів та емоцій, причини їхньої появи  Б2.1.32. Сучасні форми, методи, технології та засоби навчання, які сприяють розвитку уваги; способи/ методи саморегуляції, подолання стресу, керування емоціями, порозуміння	Б2.1.У1. Використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, керування власними емоціями  Б2.1.У2. Конструктивно реагувати на стрес, конфліктні ситуації, сприяти порозумінню  Б2.1.У3. Застосовувати в освітньому процесі практики концентрації уваги, усвідомленого емоційного реагування, емоційної стійкості	Б2.1.К1. Спілкуватися про способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, управління власними емоціями, сприяти порозумінню між учасниками освітнього процесу	Б2.1.В1. Відстежувати власні відчуття, почуття, емоції і потреби, особисті стани, керувати емоційними станами й звертатися по допомогу (за потреби)
	Б2.2. Здатність конструктивно й	Б2.2.31. Методи ведення діалогу й	Б2.2.У1. Організувати діалог і полілог з	Б2.2.К1. Комунікувати з	Б2.2.В1 Визначати прояви неконструктивної взаємодії

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу	полілогу, усвідомленого й емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації  Б2.2.32. Стереотипи і упередження, їхній вплив на побудову конструктивної й безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу	учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини й суспільні цінності  Б2.2.У2. Застосовувати в обговоренні освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого й емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації; запобігати конфліктам в освітньому процесі	учасниками освітнього процесу на засадах конструктивної та безпечної взаємодії, принципах культури діалогу	та реагувати на них, уникаючи дій і прийняття рішення, що можуть негативно вплинути на перебіг явного чи прихованого конфлікту і, зокрема, поглибити його
	Б2.3. Здатність усвідомлювати й поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі	Б2.3.31. Розмаїття й унікальність різних культур у суспільстві, відмінності між людьми, стратегії попередження, подолання і трансформації конфліктів  Б2.3.32. Зміст основних актів міжнародного й національного законодавства щодо	Б2.3.У1. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, урахувавши культурні й особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації та поваги до відмінностей  Б2.3.У2. Застосовувати основні стратегії поведінки щодо захисту власних прав, а також захисту здобувачів освіти під час освітнього процесу	Б2.3.К1. Взаємодіяти, урахувавши культурні й особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації та поваги до відмінностей, а також дотримуватися етики спілкування	Б2.3.В1. Використовувати стратегії попередження, подолання й трансформації конфліктів під час професійної діяльності й шукати рішення, які базуються на співпраці

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		прав людини і дитини, цілей сталого розвитку	Б2.3.У3. Ураховувати в освітньому процесі підходи, визначені цілями сталого розвитку; розкривати потенціал учасників освітнього процесу для креативних колективних рішень щодо подолання проблем		
<b>Б3. Компетентність педагогічного партнерства</b>					
	Б3.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії із здобувачами освіти в освітньому процесі	Б3.1.31. Переваги й основні етапи формування суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і здобувачем освіти  Б3.1.32. Основні ролі вчителя в педагогічній діяльності	Б3.1.У1. Застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і здобувачем освіти  Б3.1.У2. Застосовувати навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, підтримувати їхнє прагнення до саморозвитку, розкривати їхні здібності і пізнавальні можливості	Б3.1.К1. Комунікувати зі здобувачами освіти на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії	Б3.1.В1. Створювати можливості для рефлексії, самоконтролю й самореалізації здобувачів освіти в освітньому процесі, особистісному творенні власних цілей
	Б3.2. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства	Б3.2.31. Основні форми й засоби визначення запитів та очікувань батьків	Б3.2.У1. Визначати запити й очікування батьків щодо навчання дітей, бачення їхньої майбутньої	Б3.2.К1. Надавати консультативну й інформаційну підтримку батькам	Б3.2.В1. Співпрацювати з батьками як учасниками освітнього процесу та/чи членами команди

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>Б3.2.32. Основні форми конструктивної взаємодії з батьками в інтересах здобувачів освіти</p>	<p>успішності, участі в освітньому процесі й відповідно реагувати на них</p> <p>Б3.2.У2. Залучати батьків до участі в освітньому процесі, а також до прийняття рішень, які стосуються навчання, виховання розвитку здобувачів освіти</p> <p>Б3.2.У3. Співпрацювати з батьками як членами команди психолого-педагогічного супроводу здобувача освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>(чи опікунам) щодо навчання, виховання і розвитку їхніх дітей</p>	<p>психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами на засадах партнерства</p>
	<p>Б3.3. Здатність працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами</p>	<p>Б3.3.31. Основні принципи командної взаємодії</p> <p>Б3.3.32. Основні завдання членів команди психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими освітніми потребами</p>	<p>Б3.3.У1. Організувати співпрацю із залученими фахівцями на основі принципів командної взаємодії</p> <p>Б3.3.У2. Співпрацювати із залученими фахівцями у процесі розроблення та реалізації індивідуальної програми розвитку,</p>	<p>Б3.3.К1. Проводити зустрічі, обговорювати із зацікавленими сторонами основні принципи й завдання командної взаємодії, окреслювати свої ролі й завдання</p>	<p>Б3.3.В1. Співпрацювати з асистентом учителя та іншими фахівцями на основі принципів командної взаємодії та з метою надання підтримки здобувачам освіти з особливими освітніми потребами</p>

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
			індивідуального навчального плану для осіб з особливими освітніми потребами (за потреби)		
<p><b>Предмети та засоби праці:</b> Персональний комп'ютер (ноутбук), інші засоби оргтехніки; програми та цифрові сервіси для спілкування та прийняття спільних рішень (месенджери, соціальні мережі, спільні календарі, опитувальники тощо), підручники й посібники, засоби наочності, педагогічні програмні засоби тощо</p>					
<b>В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища</b>	<b>В1. Інклюзивна компетентність</b>				
	В1.1. Здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища	В1.1.31. Інструменти забезпечення інклюзивного навчання (інклюзивної культури, політики, практики)  В1.1.32. Принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти й розумного пристосування	В1.1.У1. Використовувати інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі  В1.1.У2. Застосовувати принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти й розумного пристосування	В1.1.К1. Спілкуватися з учасниками освітнього процесу про важливість та інструменти створення інклюзивного освітнього середовища	В1.1.В1. Обирати й застосовувати інструменти для інклюзивного навчання, принципи й стратегії універсального дизайну й розумного пристосування для забезпечення доступності освітнього середовища
	В1.2.Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами	В1.2.31. Принципи, форми й методи ефективної підтримки осіб з особливими освітніми потребами	В1.2.У1. Забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами		

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>V1.2.32. Види адаптацій/модифікацій в освітньому процесі, зумовлені особливими освітніми потребами здобувачів освіти</p>	<p>V1.2.U2. Здійснювати необхідні адаптації / модифікації в освітньому процесі відповідно до особливих освітніх потреб здобувачів освіти</p>		
	<p>V1.3. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти з урахуванням вікових та інших індивідуальних особливостей</p>	<p>V1.3.31. Технології індивідуального та диференційованого навчання</p> <p>V1.3.32. Способи виявлення здібностей, інтересів, навчальних можливостей здобувачів освіти</p> <p>V1.3.33. Вимоги до особливостей організації освітнього середовища як чинника розвитку особистості здобувачів освіти</p>	<p>V1.3.U1. Організувати навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб, здібностей і навчальних можливостей</p> <p>V1.3.U2. Використовувати в роботі зі здобувачами освіти матеріали, пристрої та обладнання (за потреби) для задоволення їхніх індивідуальних потреб у навчанні й розвитку</p> <p>V1.3.U3. Організувати освітнє середовище з урахуванням особливостей, потреб, здібностей, інтересів і можливостей здобувачів освіти</p>	<p>V1.3.K1. Надавати інформацію учасникам освітнього процесу про сприятливі умови навчання для кожного здобувача освіти, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів</p>	<p>V1.3.B1. Проектувати чи застосовувати самостійно створені матеріали, інші засоби навчання в освітньому середовищі з урахуванням індивідуальних потреб і здібностей кожного здобувача освіти; залучати здобувачів освіти і їхніх батьків до створення сприятливих умов в освітньому середовищі</p>

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	<b>V2. Здоров'язбережувальна компетентність</b>				
	<p>V2.1. Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу</p>	<p>V2.1.31. Ознаки безпечного освітнього середовища</p> <p>V2.1.32. Основи безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни</p> <p>V2.1.33. Види та прояви насильства, дискримінації, булінгу (цькування), правила запобігання та протидії їм</p>	<p>V2.1.U1. Організувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил охорони праці і норм, протиепідемічних правил та діям у надзвичайних ситуаціях</p> <p>V2.1.U2. Вживати заходів щодо запобігання та протидії булінгу, різним проявам насильства та дискримінації серед здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу</p>	<p>V2.1.K1. Взаємодіяти з усіма учасниками освітнього процесу для організації безпечного освітнього середовища</p>	<p>V2.1.B1. Інтегрувати апробовані здоров'язбережувальні технології, засоби й ресурси в освітній процес, зокрема для запобігання та протидії насильству, булінгу (цькуванню)</p>
<p>V2.2. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни</p>	<p>V2.2.31. Засади профілактично-просвітницької роботи щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни</p> <p>V2.2.32. Особливості профілактики інфекційних і неінфекційних</p>	<p>V2.2.U1. Проводити профілактичні заходи, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я здобувачів освіти</p> <p>V2.2.U2. Забезпечувати дотримання здобувачами освіти вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни</p>	<p>V2.2.K1. Проводити просвітницько-навчальні заходи щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни</p>	<p>V2.2.B1. Упроваджувати профілактично-просвітницькі програми і проекти; налагоджувати співпрацю з відповідними державними установами та громадськими організаціями щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни</p>	



Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>захворювань, запобігання поширенню серед здобувачів освіти звичок, небезпечних для їхнього здоров'я</p> <p>B2.2.33. Засади збереження психоемоційного здоров'я в освітньому середовищі</p>	<p>B2.2.U3. Створювати умови для збереження психоемоційного здоров'я здобувачів освіти</p>		
	<p>B2.3. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя</p>	<p>B2.3.31. Вплив освітнього процесу на спосіб життя і здоров'я здобувачів освіти</p> <p>B2.3.32. Методики й технології формування культури здорового й безпечного способу життя здобувачів освіти</p> <p>B2.3.33. Закономірностей та особливостей використання рухової активності</p>	<p>B2.3.U1. Використовувати методики, що зменшують вплив стресогенних факторів на здоров'я здобувачів освіти</p> <p>B2.3.U2. Планувати освітній процес з урахуванням принципів здорового й безпечного способу життя</p> <p>B2.3.U3. Використовувати методики й технології організації активного й безпечного дозвілля здобувачів освіти</p>	<p>B2.3.K1. Популяризувати серед учасників освітнього процесу культуру здорового й безпечного способу життя</p>	<p>B2.3.B1. Використовувати оптимальні форми, засоби і стратегії формування культури здорового й безпечного способу життя, життєвих навичок для збереження фізичного та психоемоційного здоров'я здобувачів освіти</p> <p>B2.3.B2. Заохочувати здобувачів освіти до здорового й безпечного способу життя</p>

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		для формування здоров'я.	<p>V2.3.U4. Формувати в здобувачів освіти навички здорового й безпечного способу життя</p> <p>V2.3.U5. Використовувати різні види та форми фізкультурно-оздоровчої рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>		
	V2.4. Здатність підтримувати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності	<p>V2.4.31. Взаємозв'язок організму людини з природним, техногенним і соціальним оточенням</p> <p>V2.4.32. Засади здорового способу життя, правила поведінки в надзвичайних ситуаціях</p> <p>V2.4.33. Вплив професійної діяльності на</p>	<p>V2.4.U1. Дотримуватись у професійній діяльності санітарних правил і норм, правил поведінки в надзвичайних ситуаціях</p> <p>V2.4.U2. Здійснювати профілактичні заходи зі збереження особистого фізичного та психоемоційного здоров'я під час професійної діяльності</p> <p>V2.4.U3. Використовувати методики зміцнення</p>	V2.4.K1. Взаємодіяти з іншими колегами щодо підтримки особистого фізичного й психоемоційного здоров'я під час професійної діяльності	V2.4.B1. Дотримуватися правил підтримки особистого фізичного та психоемоційного здоров'я під час професійної діяльності, заохочувати інших учасників освітнього процесу дотримуватися цих правил

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	В2.5. Здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу	здоров'я, прийоми збереження особистого здоров'я у професійній діяльності  В2.5.31. Зовнішні ознаки погіршення фізичного та психоемоційного стану людини  В2.5.32. Правила надання домедичної допомоги	здоров'я та запобігання захворюванням  В2.5.У1. Надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби)  В2.5У2. Виявляти ознаки погіршення фізичного, психоемоційного стану учасників освітнього процесу	В2.5.К1. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу для надання домедичної допомоги відповідно до законодавства	В2.5.В1. Надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу у випадку погіршення самопочуття, отримання травм та в інших ситуаціях (за потреби)
	<b>Предмети та засоби праці:</b> Персональний комп'ютер (ноутбук), інші засоби оргтехніки; обладнання для осередків навчання, виховання і розвитку в закладі освіти, розумні пристосування; рекомендації, акти законодавства, посібники та інші матеріали щодо правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм в закладах освіти, протиепідемічних правил, норм щодо доступності шкільних будівель і споруд, правил запобігання та протидії насильству та булінгу (цькуванню) в закладі освіти, засоби пожежогасіння, аптечка, індивідуальні засоби звукового інформування про небезпеку, тощо				
<b>Г. Проведення освітнього процесу</b>	<b>Г1. Прогностична компетентність</b>				
	Г1.1. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу	Г1.1.31. Методики педагогічного прогнозування	Г1.1.У1. Формулювати цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів планування	Г1.1.К1. Залучати здобувачів освіти до спільного визначення цілей навчального заняття	Г1.1.В1. Брати відповідальність за планування й досягнення освітніх цілей, передбачених освітніми програмами

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Г1.2. Здатність планувати освітній процес	<p>Г1.2.31. Види та етапи планування освітнього процесу</p> <p>Г1.2.32. Зміст типових освітніх програм / модельних навчальних програм з відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів)</p> <p>Г1.2.33. Вимоги до навчальних програм</p>	<p>Г1.2.У1. Здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних його етапах</p> <p>Г1.2.У2. Планувати навчальні заняття на основі модельних навчальних програм, навчальних програм</p> <p>Г1.2.У3. Розробляти навчальні програми на основі модельних навчальних програм (за потреби)</p>	<p>Г1.2.К1. Взаємодіяти з колегами щодо визначення спільних підходів до планування</p> <p>Г1.2.К2. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу стосовно тем, які вивчаються, та очікуваних результатів навчання</p> <p>Г1.2.К3. Співпрацювати в педагогічній спільноті для розроблення навчальних програм</p>	<p>Г1.2.В1. Брати відповідальність за поінформованість здобувачів освіти та їхніх батьків щодо навчальних тем, та очікуваних результатів навчання</p> <p>Г1.2.В2. Брати відповідальність за зміст навчальних програм, які розробляє педагогічна спільнота закладу</p>
<b>Г2. Організаційна компетентність</b>					
	Г2.1. Здатність організувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти	Г2.1.31. Вимоги законодавства щодо організації освітнього процесу	Г2.1.У1. Організувати освітній процес відповідно до вимог законодавства	Г2.1.К1. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу щодо прийняття спільних рішень	Г2.1.В1. Відповідально ставитися до прийняття спільних та особистих професійних рішень щодо педагогічної автономії

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
				стосовно організації освітнього процесу в межах шкільної автономії	
	Г2.2. Здатність організувати різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти	Г2.2.31. Форми організації освітнього процесу, види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти	Г2.2.У1. Організувати навчальні заняття різних типів  Г2.2.У2. Застосовувати різні види й форми організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти  Г2.2.У3. Раціонально використовувати навчальний час	Г2.2.К1. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу для ефективного залучення здобувачів освіти до різних форм навчальної та пізнавальної діяльності	Г2.2.В1. Відповідально ставитися до вибору форм навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти й розподілу навчального часу
	Г2.3. Здатність організувати осередки навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти	Г2.3.31. Вимоги до змістового наповнення освітнього середовища  Г2.3.31. Перелік обладнання, необхідного для забезпечення викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів)	Г2.3.У1. Розміщувати й використовувати дидактичні матеріали та обладнання в навчальному приміщенні  Г2.3.У2. Використовувати фізичний, інформаційний простори навчальних та інших приміщень закладу освіти як освітній ресурс	Г2.3.К1. Інформувати й консультувати учасників освітнього процесу щодо змістового наповнення освітнього середовища	Г2.3.В1. Моделювати освітнє середовище з урахуванням принципів універсального дизайну й розумного пристосування із залученням учасників освітнього процесу, інших заінтересованих сторін

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	<b>Г3. Оцінювально-аналітична компетентність</b>				
	Г3.1. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	<p>Г3.1.31. Види оцінювання результатів навчання здобувачів освіти</p> <p>Г3.1.32. Форми оцінювання</p> <p>Г3.1.33. Методики здійснення формульованого поточного і підсумкового оцінювання</p> <p>Г3.1.34. Способи фіксації результатів педагогічних спостережень</p> <p>Г3.1.35. Критерії та рекомендації щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти</p>	<p>Г3.1.У1. Застосовувати до різних видів оцінювання відповідну методику та шкалу</p> <p>Г3.1.У2. Застосовувати різні форми оцінювання результатів навчання здобувачів освіти</p> <p>Г3.1.У3. Дотримуватися визначених законодавством критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів освіти</p> <p>Г3.1.У4. Розробляти критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності</p> <p>Г3.1.У5. Визначати й фіксувати результати навчання здобувачів освіти</p>	<p>Г3.1.К1. Роз'яснювати учасникам освітнього процесу роль оцінювання в навчальному поступі, його процедури</p> <p>Г3.1.К2. Пояснювати критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти</p> <p>Г3.1.К3. Залучати здобувачів освіти до оцінювання, взаємодіяти зі здобувачами освіти та їхніми батьками та іншими учасниками освітнього процесу щодо планування подальшої освітньої траєкторії</p>	<p>Г3.1.В1. Здійснювати оцінювання здобувачів освіти на основі об'єктивності, прозорості, поваги, відповідальності, справедливості, індивідуального характеру оцінювання</p> <p>Г3.1.В2. Відповідально ставитися до розроблення критеріїв оцінювання здобувачів освіти, формувати відповідальне ставлення здобувачів освіти до свого навчання через залучення до спільного розроблення критеріїв оцінювання окремих видів діяльності</p> <p>Г3.1.В3. Розділяти відповідальність зі здобувачами освіти та їхніми батьками щодо подальшого прогресу в навчанні</p>

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Г3.2. Здатність аналізувати результати навчання здобувачів освіти	Г3.2.31. Методи і прийоми здійснення аналізу й рефлексії навчальної діяльності здобувачів освіти та її результативності	Г3.2.У1. Розвивати в здобувачів освіти вміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності та її результативності	Г3.2.К1. Забезпечувати зворотний зв'язок зі здобувачами освіти щодо сприйняття, розуміння й засвоєння ними навчального матеріалу	Г3.2.В1. Відповідально ставитися до формулювання й способу надання зворотного зв'язку здобувачам освіти та їхнім батькам
	Г3.3. Здатність формувати спроможність у здобувачів освіти до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання	Г3.3.31. Методи й прийоми здійснення самооцінювання і взаємооцінювання здобувачами освіти результатів навчання	Г3.3.У1. Розвивати в здобувачів освіти вміння здійснювати самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання	Г3.3.К1. Взаємодіяти зі здобувачами освіти, надавати рекомендації щодо здійснення само- і взаємооцінювання	Г3.3.В1. Відповідально ставитися до формування спроможності здобувачів освіти до само- і взаємооцінювання, запобігати суб'єктивізації під час взаємооцінювання
	<b>Предмети та засоби праці:</b> Персональний комп'ютер (ноутбук), інші засоби оргтехніки; освітні програми, модельні навчальні програми, навчальні програми, підручники, посібники, рекомендації, засоби наочності, педагогічні програмні засоби, електронні цифрові платформи, електронні (цифрові) освітні ресурси тощо				
<b>Д. Безперервний професійний розвиток</b>	<b>Д1. Здатність до навчання впродовж життя</b>				
	Д1.1. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег	Д1.1.31. Вимоги до організації професійного розвитку  Д1.1.32. Форми й види професійного розвитку	Д1.1.У1. Визначати потреби особистого професійного розвитку  Д1.1.У2. Планувати власний професійний розвиток	Д1.1.К.1. Взаємодіяти з колегами в професійних спільнотах з питань професійного розвитку	Д1.1.В1. Виявляти самостійність, професійність, академічну доброчесність, надання пріоритетності розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної діяльності

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		<p>Д1.1.33. Вимоги до професійної діяльності вчителя, визначені професійним стандартом</p> <p>Д1.1.34. Засади створення та функціонування професійних спільнот</p>	<p>Д1.1.У3. Обирати суб'єкта (суб'єктів) освітньої діяльності й ресурси для професійного розвитку</p> <p>Д1.1.У4. Брати участь у діяльності професійних спільнот (за потреби)</p> <p>Д1.1.У5. Здійснювати рефлексію щодо власної педагогічної діяльності</p>		
	Д1.2. Здатність надавати підтримку колегам у їхньому професійному розвитку	Д1.2.31. Особливості організації різних форм професійної підтримки й допомоги вчителям	Д1.2.У1. Надавати підтримку колегам в організації освітнього процесу, вдосконаленні професійної діяльності	Д1.1.К.1. Взаємодіяти з колегами в професійних спільнотах з питань професійного розвитку	Д1.2.В.1. Виявляти авторитетність, самостійність і автономію, академічну доброчесність, надавати пріоритетність розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної діяльності



Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння та навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Д1.3. Здатність до інноваційної діяльності	<p>Д1.3.31. Наукові методи, рівні й форми пізнання</p> <p>Д1.3.32. Освітні інновації, їхні характеристики</p> <p>Д1.3.33. Особливості організації інноваційної педагогічної діяльності</p> <p>Д1.3.34. Методи роботи з різними джерелами інформації</p>	<p>Д1.3.У1. Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання</p> <p>Д1.3.У2. Аналізувати інформацію щодо освітніх інновацій, умов їхнього впровадження</p> <p>Д1.3.У3. Інтегрувати інновації у власну педагогічну практику</p> <p>Д1.3.У4. Збирати, систематизувати й використовувати інформацію</p>	Д2.1.К.2. Взаємодіяти в професійних спільнотах з питань інноваційної діяльності	Д2.1.В.1. Виявляти авторитетність, інноваційність, самостійність і автономію, академічну доброчесність, надавати пріоритетність розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної діяльності
<p><b>Предмети та засоби праці:</b> Персональний комп'ютер (ноутбук), інші засоби оргтехніки; підручники, посібники, рекомендації, засоби наочності, педагогічні програмні засоби; бази даних програм підвищення кваліфікації, електронні (цифрові) освітні ресурси тощо</p>					

## **VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби)**

*Вчитель-фаховий молодший бакалавр (із зазначенням спеціальності, предметної спеціальності, спеціалізації, інтегрованого(их) курсу(ів)):*

А (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1., А3.2., А3.3.))

Б (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2, Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.))

В (В1. (В1.1., В1.2., В1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.))

Г (Г1. (Г1.1., Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.))

Д (Д1. (Д1.1.))

*Вчитель-бакалавр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів)):*

А (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1., А3.2., А3.3.))

Б (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2, Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.))

В (В1. (В1.1., В1.2., В1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.))

Г (Г1. (Г1.1., Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.))

Д (Д1. (Д1.1., Д1.2.))

*Вчитель-магістр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів)).*

А (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1., А3.2., А3.3.))

Б (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2, Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.))

В (В1. (В1.1., В1.2., В1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.))

Г (Г1. (Г1.1., Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.))

Д (Д1. (Д1.1., Д1.2., Д1.3.))

## **VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту**

### **1. Повне найменування розробника професійного стандарту**

Міністерство освіти і науки України

### **2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт**

Наказ МОН від 29.08.2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

### **3. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проєкту професійного стандарту перевірки професійного стандарту**

Висновок Національного агентства кваліфікацій від 21.08.2024 про дотримання під час підготовки проекту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373, схвалений рішенням Національного агентства кваліфікацій № 4 протокол № 35 (175) від 21.08.2024.

**4. Реквізити висновку репрезентативних всеукраїнських об'єднань професійних спілок на галузевому рівні про погодження проекту професійного стандарту:**

висновок Профспілки працівників освіти і науки України від 07.08.2024 № 02-05/381 щодо погодження проекту професійного стандарту.

**VIII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру**

\_\_\_\_\_ 202 року

**IX. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту**

вересень 2029 року

---



МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ  
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ  
(Мінекономіки)

НАКАЗ

23.12.2020

№ 2736

Київ

Про затвердження професійного стандарту за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)”

Відповідно до пунктів 27, 28, 30 Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити професійний стандарт за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)”, що додається.

2. Директорату розвитку ринку праці та умов оплати праці забезпечити протягом п'яти робочих днів унесення професійного стандарту, затвердженого цим наказом, до Реєстру професійних стандартів.

3. Директорату розвитку ринку праці та умов оплати праці разом з департаментом цифрового розвитку та електронних сервісів забезпечити



ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки



2736-20 від 23.12.2020 7:37:08

оприлюднення інформації про професійний стандарт, затверджений цим наказом, на офіційному вебсайті Мінекономіки.

Міністр розвитку економіки, торгівлі  
та сільського господарства України



Ігор ПЕТРАШКО

**НЕ АКТУАЛЬНО**

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Наказ Міністерства розвитку  
економіки, торгівлі та сільського  
господарства України

23.12.2020 № 2736

## ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ

за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)”

### 1. Загальні відомості професійного стандарту

#### 1.1. Основна мета професійної діяльності

Мета професійної діяльності вчителя полягає в організації навчання та виховання учнів під час здобуття ними повної загальної середньої освіти (далі – здобуття освіти) шляхом формування у них ключових компетентностей і світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей, а також розвитку інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання.

Вчитель спільно з батьками, іншими законними представниками учнів (далі – батьки) сприяє розвитку здібностей учнів, формуванню в них навичок здорового способу життя, дбає про їхнє фізичне і психічне здоров'я; формує в учнів усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України; настановленням і особистим прикладом утверджує повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства; формує в учнів прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами.

Процеси навчання, виховання та розвитку учнів є наскрізними. Їх цілісність забезпечується наявністю у вчителя загальних і професійних компетентностей, необхідними для виконання всіх трудових функцій.

**1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 “Класифікація видів економічної діяльності”)**

<b>Секція</b> Р	Освіта	<b>Розділ</b> 85	Освіта	<b>Групи</b> 85.2	Початкова освіта	<b>Класи</b> 85.20 Початкова освіта
--------------------	--------	---------------------	--------	----------------------	---------------------	----------------------------------------------



ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки



2736-20 від 23.12.2020 7:37:08

				85.3	Середня освіта	85.31	Загальна середня освіта
--	--	--	--	------	----------------	-------	-------------------------

**1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”)**

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас
<b>2</b>	<b>23</b>	<b>232</b>	<b>2320</b>
Професіонали	Викладачі	Викладачі закладів загальної середньої освіти	Викладачі закладів загальної середньої освіти
		<b>233</b>	<b>2331</b>
		Вчителі початкової школи та працівники дошкільних закладів (з дипломом про вищу освіту, що відповідає рівню спеціаліста)	Вчителі початкової школи
<b>3</b>	<b>33</b>	<b>331</b>	<b>3310</b>
Фахівці	Фахівці в галузі освіти	Фахівці з початкової освіти	Фахівці з початкової освіти

**1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”)**

2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти.

2331 Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти.

3310 Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста).

**1.5. Узагальнена назва професії**

Вчитель.

**1.6. Назви типових посад**

Посада педагогічного працівника: вчитель.

**1.7. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації)**

Робоче місце вчителя може бути розташоване в навчальному, навчально-лабораторному, навчально-виробничому, фізкультурно-

спортивному приміщенні (класне приміщення (клас), навчальний кабінет, лабораторія, лінгафонний кабінет, музичний клас, лаборантська, навчальна майстерня, фізкультурно-спортивна зала, басейн, навчальний тир тощо) закладу загальної середньої освіти (далі – закладу освіти) або визначатися умовами здійснення дистанційного навчання.

Педагогічна діяльність передбачає зайнятість вчителя у приміщенні, що використовується в освітньому процесі, освітню (навчальну та виховну) діяльність за межами будівлі закладу освіти (в тому числі забезпечення дистанційного навчання), методичну, організаційну роботу та іншу педагогічну діяльність, передбачену трудовим договором та/або посадовою інструкцією.

Вчитель безпосередньо підпорядковується керівнику закладу освіти, а також керівнику структурного підрозділу закладу освіти (за його наявності).

### **1.8. Умови праці**

Педагогічна діяльність вчителя пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням.

Робочий час і час відпочинку, інші умови праці, оплата праці визначаються законодавством про працю, а також законодавством у сфері освіти.

Режим роботи визначається правилами внутрішнього розпорядку, колективним договором, іншими документами закладу освіти.

### **1.9. Умови допуску до роботи за професією**

Педагогічна освіта, вища освіта та/або професійна кваліфікація.

Вільне володіння державною мовою (для громадян України) або володіння державною мовою в обсязі, достатньому для спілкування (для іноземців та осіб без громадянства).

Моральні якості, які дозволяють виконувати професійні обов'язки (відповідно до частини другої статті 54 Закону України “Про освіту”).

Фізичний та психічний стан здоров'я, що дозволяє виконувати професійні обов'язки. Необхідне проходження обов'язкових профілактичних медичних оглядів.

Необхідне попереднє проходження інструктажів, навчання та перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

### **1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК)**

*Для професії “Вчитель початкових класів загальної середньої освіти”:*  
диплом фахового молодшого бакалавра (за умови продовження навчання для здобуття повної вищої освіти) (5 рівень НРК),

диплом молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) (5 рівень НРК),



диплом бакалавра (6 рівень НРК),  
диплом магістра (спеціаліста) (7 рівень НРК).

*Для професії “Вчитель закладу загальної середньої освіти”:*  
диплом бакалавра (6 рівень НРК),  
диплом магістра (спеціаліста) (7 рівень НРК).

*Для професії “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)”:*  
диплом молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) (5 рівень НРК).

Атестаційний лист, сертифікат про проходження добровільної сертифікації педагогічних працівників, інші документи, що підтверджують наявність компетенцій, необхідних для виконання трудових функцій.

## **2. Навчання та професійний розвиток**

### **2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)**

Для професій “Вчитель початкових класів загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)” особа може проходити підготовку:

за спеціальностями галузі знань 01 Освіта/Педагогіка;  
за спеціальностями інших галузей знань для підготовки здобувачів вищої освіти (із присвоєнням професійної кваліфікації).

Підготовка фахівців може здійснюватися на таких рівнях освіти: фахова передвища освіта; початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; другий (магістерський) рівень вищої освіти.

Присвоєння кваліфікації здійснюється кваліфікаційними центрами або іншими суб'єктами, уповноваженими на це законодавством.

Особи, які не мають досвіду педагогічної діяльності та приймаються на посаду вчителя, протягом першого року роботи проходять педагогічну інternатуру (за місцем роботи).

### **2.2. Підвищення кваліфікації з присвоєнням нового рівня освіти (назва кваліфікації)**

Законодавством передбачено обов'язкове проведення атестації не рідше ніж один раз на 5 років, за результатами якої визначається відповідність вчителя займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання.

Необхідною умовою атестації вчителя є проходження ним підвищення кваліфікації у міжатестаційний період.

Міжатестаційний період визначається законодавством у сфері освіти.

Кваліфікаційні вимоги до вчителів, яким присвоюється певна кваліфікаційна категорія (спеціаліст, спеціаліст другої категорії, спеціаліст першої категорії, спеціаліст вищої категорії) визначено Орієнтовним описом професійних компетентностей вчителя відповідно до кваліфікаційних категорій педагогічних працівників (пункт 7 цього Професійного стандарту).

### **2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)**

Підвищення кваліфікації може здійснюватися шляхом неформальної (тренінги, семінари, семінари-практикуми, вебінар, майстер-класи тощо) та інформальної освіти.

### **3. Основні документи, що регулюють професійну діяльність**

Конституція України.

Кодекс законів про працю України.

Закон України “Про освіту”.

Закон України “Про охорону праці”.

Закон України “Про повну загальну середню освіту”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1109 “Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників”.

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988 “Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року”.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930 “Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.12.2010 за № 1255/18550.

Наказ Міністерства освіти і науки України від від 01.10.2010 № 912 “Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання”.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 № 776 “Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти”.

Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641.

Державні стандарти повної загальної середньої освіти (відповідного рівня).

Освітня програма закладу освіти.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів.

## 4. Загальні компетентності

Умовні позначення	Загальні компетентності
ЗК.01	Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність)
ЗК.02	Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших культур та професійних груп різного рівня (соціальна компетентність)
ЗК.03	Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність)
ЗК.04	Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність)
ЗК.05	Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність)

## 5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей, що відносять до них), умовні позначення

Умовні позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовні позначення
А	Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)	<b>Мовно-комунікативна компетентність</b>	<b>А1</b>
		Здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою	A1.1
		Здатність забезпечувати (за потреби) здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти (мова відповідного корінного народу або національної меншини України)	A1.2
		Здатність забезпечувати навчання учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для вчителів іноземної мови)	A1.3
		Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів	A1.4
		<b>Предметно-методична компетентність</b>	<b>А2</b>
		Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів	A2.1
		Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для	A2.2

		всіх компетентностей	
		Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів	A2.3
		Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів	A2.4
		Здатність розвивати в учнів критичне мислення	A2.5
		Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу	A2.6
		Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів	A2.7
		<b>Інформаційно-цифрова компетентність</b>	<b>A3</b>
		Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності	A3.1
		Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси	A3.2
		Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі	A3.3
<b>Б</b>	Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу	<b>Психологічна компетентність</b>	<b>Б1</b>
		Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів	Б1.1
		Здатність використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності	Б1.2
		Здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність	Б1.3
		Здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною	Б1.4
		<b>Емоційно-етична компетентність</b>	<b>Б2</b>
		Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами	Б2.1
		Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу	Б2.2
		Здатність усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі	Б2.3
		<b>Компетентність педагогічного партнерства</b>	<b>Б3</b>
		Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі	Б3.1
		Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства	Б3.2
		Здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання	Б3.3

		додадкової підтримки особам з особливими освітніми потребами	
<b>В</b>	Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища	<b>Інклюзивна компетентність</b>	<b>В1</b>
		Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища	B1.1
		Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами	B1.2
		Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів	B1.3
		<b>Здоров'язбережувальна компетентність</b>	<b>В2</b>
		Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу	B2.1
		Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни	B2.2
		Здатність формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя	B2.3
		Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності	B2.4
		Здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу	B2.5
		Здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів	B3.1
<b>Г</b>	Управління освітнім процесом	<b>Прогностична компетентність</b>	<b>Г1</b>
		Здатність прогнозувати результати освітнього процесу	Г1.1
		Здатність планувати освітній процес	Г1.2
		<b>Організаційна компетентність</b>	<b>Г2</b>
		Здатність організувати процес навчання, виховання і розвитку учнів	Г2.1
		Здатність організувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів	Г2.2
		<b>Оцінювально-аналітична компетентність</b>	<b>Г3</b>
		Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання учнів	Г3.1
		Здатність аналізувати результати навчання учнів	Г3.2
Здатність забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів	Г3.3		
<b>Д</b>	Безперервний професійний розвиток	<b>Інноваційна компетентність</b>	<b>Д1</b>
		Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі	Д1.1

		Здатність використовувати інновації у професійній діяльності	Д1.2
		Здатність застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності	Д1.3
		<b>Здатність до навчання впродовж життя</b>	<b>Д2</b>
		Здатність визначити умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя	Д2.1
		Здатність взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, інтервізії тощо)	Д2.2
		<b>Рефлексивна компетентність</b>	<b>Д3</b>
		Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби	Д3.1

**НЕ АКТУАЛЬНО**

6. Опис трудових функцій (трудова функція; предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент (за потреби); професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій), знання, уміння та навички)

Трудові функції	Предмети та засоби праці	Професійні компетентності	Знання	Уміння та навички
<b>А. Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)</b>	Меблі та канцелярське приладдя, персональний комп'ютер (ноутбук), проектор, принтер, сканер, інші засоби оргтехніки; електронні освітні платформи, електронні (цифрові) освітні ресурси; освітні програми, модельні навчальні програми, навчальні програми,	<b>A1. Мовно-комунікативна компетентність</b>		
		A1.1 Здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою	A1.1.31. Норми і стилі української літературної мови, використання усного та писемного мовлення A1.1.32. Інтонаційні та позамовні засоби виразності мовлення	A1.1.U1. Під час виконання службових обов'язків здійснювати усну та письмову комунікацію державною мовою A1.1.U2. Застосовувати прийоми та методи збагачення мовлення учнів для висловлення ними думок, почуттів і ставлень, сприяння мовній творчості учнів
		A1.2. Здатність забезпечувати (за потреби) здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти (мова відповідного корінного народу або національної меншини України)	A1.2.31. Умови реалізації права вивчати мову/права на навчання мовою корінного народу чи національної меншини України відповідно до законодавства A1.2.32. Особливості вивчення мови/навчання мовою корінного народу або національної меншини України (у тому числі офіційних мов Європейського Союзу)	A1.2.U1. Враховувати особливості вивчення мови/навчання мовою корінного народу чи національних меншин України (у тому числі офіційних мов Європейського Союзу) під час навчання предметів (інтегрованих курсів) A1.2.U2. Використовувати мовний, мовленнєвий та культурний досвід учнів, які належать до корінних народів або національних меншин України, у процесі здобуття ними освіти
A1.3. Здатність забезпечувати навчання	A1.3.31. Знання іноземної мови та її функціональних особливостей,	A1.3.U1. Зрозуміло висловлювати іноземною мовою власні думки,		

підручники, посібники, рекомендації, засоби наочності, педагогічні програмні засоби	учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для вчителів іноземної мови)	необхідних для ефективного спілкування	бажання, наміри, а також пояснювати свої дії в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяти опануванню учнями іноземної мови для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях
	A1.4. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні вміння та навички учнів	A1.4.31. Стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу	A1.4.U1. Формувати в учнів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії засобами активної та пасивної комунікації
	<b>A2. Предметна методична компетентність</b>		
	A2.1. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів	A2.1.31. Вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти, типовими освітніми програмами A2.1.32. Ґрунтовні знання освітньої галузі/навчального предмета (інтегрованого курсу) і можливостей її/його інтеграції з іншими освітніми галузями/навчальними предметами (інтегрованими курсами) A2.1.33. Методики і технології моделювання змісту навчання	A2.1.U1. Визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб A2.1.U2. Формувати в учнів уявлення про освітню галузь/навчальний предмет (інтегрований курс) на основі сучасних наукових досягнень A2.1.U3. Застосовувати сучасні методики і технології моделювання змісту навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)
A2.2. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей	A2.2.31. Ключові компетентності учнів та уміння, спільні для всіх компетентностей, відповідно до державних стандартів освіти A2.2.32. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів і рівнів	A2.2.U1. Розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; формувати готовність до їх застосування у позанавчальній діяльності	



		сформованості їхніх компетенцій (відповідно до освітньої галузі)	
A2.3. Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів	A2.3.31. Види інтеграції в навчанні, підходи до інтегрованого навчання учнів	A2.3.U1. Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки та проведення навчальних занять A2.3.U2. Формувати в учнів розуміння природних зв'язків різних процесів, уміння вирішувати практичні завдання, що вимагають синтезу знань з різних освітніх галузей; розвивати в учнів системне мислення	
A2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів	A2.4.31. Форми, методи та засоби навчання, виховання і розвитку учнів різних вікових груп засобами освітньої галузі, навчального предмета (інтегрованого курсу) A2.4.32. Технології навчання, виховання і розвитку учнів засобами освітньої галузі/навчального предмета (інтегрованого курсу) A2.4.33. Зміст і особливості технологій і методик особистісно зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів	A2.4.U1. Добирати доцільні форми, методи та засоби навчання відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів A2.4.U2. Застосовувати інноваційні технології навчання освітньої галузі/предметів (інтегрованих курсів) A2.4.U3. Упроваджувати технології та методики особистісно зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів	
A2.5. Здатність розвивати в учнів критичне мислення	A2.5.31. Технології розвитку критичного мислення учнів	A2.5.U1. Формувати в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити	

				<p>власну думку, ставити запитання, висувати власні припущення, розрізняти факти і здогади, узагальнювати інформацію</p> <p>A2.5.U2. Застосовувати технології розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, здатності до осмислення власних рішень та їх наслідків, навичок рефлексії</p> <p>A2.5.U3. Розвивати в учнів здатність протистояти інформаційному тиску, усвідомлювати маніпуляції</p>
		A2.6. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу	A2.6.31. Компетентнісний підхід до оцінювання результатів навчання учнів	A2.6.U1. Оцінювати результати навчання учнів і здійснювати їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу
		A2.7. Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів	A2.7.31. Підходи до формування ціннісних ставлень учнів	A2.7.U1. Формувати ціннісні ставлення в учнів у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку
<b>A3. Інформаційно-цифрова компетентність</b>				
		A3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності	<p>A3.1.31. Функціональна грамотність у використанні цифрових пристроїв, їх базового програмного забезпечення, онлайн-сервісів мережі Інтернет</p> <p>A3.1.32. Правила критичного оцінювання інформації та критерії медіаграмотності</p>	<p>A3.1.U1. Використовувати цифрові пристрої, їх базове програмне забезпечення; працювати з операційними системами, онлайн-сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет</p> <p>A3.1.U2. Критично оцінювати достовірність, надійність</p>

			<p>A3.1.33. Цифрові середовища, професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя</p> <p>A3.1.34. Вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права, мережевий етикет у професійній діяльності</p> <p>A3.1.35. Правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину</p>	<p>інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів, на прийняття рішень</p> <p>A3.1.U3. Використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо</p> <p>A3.1.U4. Уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних (власних персональних даних, а також перональних даних інших осіб, якщо вони використовуються вчителем у професійній діяльності)</p>
		<p>A3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси</p>	<p>A3.2.31. Класифікація електронних (цифрових) освітніх ресурсів та їх призначення, ознаки електронного (цифрового) освітнього середовища</p> <p>A3.2.32. Правила зміни, модифікації відкритих електронних (цифрових) освітніх ресурсів, створення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів та їх спільного використання</p> <p>A3.2.33. Підходи до захисту електронних (цифрових) освітніх ресурсів, механізм захисту власних авторських прав</p>	<p>A3.2.U1. Добирати електронні (цифрові) освітні ресурси, оцінювати їх ефективність для досягнення навчальних цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовки та потреб учнів</p> <p>A3.2.U2. Модифікувати, редагувати, комбінувати існуючі електронні (цифрові) освітні ресурси; створювати (за потреби) особисто або спільно з іншими особами нові електронні (цифрові) електронні (цифрові) освітні ресурси; впорядковувати ресурси і надавати до них доступ учасникам освітнього процесу</p>

		<p>А3.3. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі</p>	<p>А3.3.31. Підходи до організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій (у тому числі дистанційного навчання), умови організації цифрових робочих місць</p> <p>А3.3.32. Цифрові технології та електронні (цифрові) освітні ресурси для навчання учнів предметів (інтегрованих курсів), оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу учнів у навчанні (е-журнали, електронні форми оцінювання, у тому числі рівнів сформованості компетентностей, е-портфоліо тощо)</p>	<p>А3.2.У3. Дотримуватись академічної доброчесності під час створення та використання електронних (цифрових) освітніх ресурсів, вимог законодавства щодо охорони авторського права, а також здійснювати заходи щодо захисту власних авторських прав</p> <p>А3.3.У1. Використовувати безпечне освітнє електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом (у тому числі під час дистанційного навчання), організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів</p> <p>А3.3.У2. Аналізувати та інтерпретувати в електронному (цифровому) середовищі інформацію про активність і ефективність навчальної діяльності учнів; реалізовувати стратегії оцінювання за допомогою цифрових сервісів; добирати цифрові інструменти оцінювання, критично аналізувати доцільність їх використання</p>
--	--	--------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**НЕ АКТУАЛЬНО**

<b>Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу</b>	Персональний комп'ютер (ноутбук), інші засоби оргтехніки; програми та цифрові сервіси для спілкування та прийняття спільних рішень (месенджери, соціальні мережі, спільні календарі, опитувальники тощо), підручники та посібники, засоби наочності, педагогічні програмні засоби	<b>Б1. Психологічна компетентність</b>		
		Б1.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів	Б1.1.3. Ідентифікувати індивідуальні особливості учнів (вік, здібності, інтереси, потреби, мотивація, можливості, досвід тощо), їх вплив на засвоєння навчального матеріалу та успішну соціалізацію	Б1.1.У1. Планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів (їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду) Б1.1.У2. Скласти (брати участь у складанні) індивідуальну програму розвитку та/або індивідуальний навчальний план учня (за потреби), іншим чином сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів
		Б1.2. Здатність використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності	Б1.2.31. Основні види самооцінки учнів (занижена, завищена, адекватна) та їх прояви Б1.2.32. Основні умови формування позитивної самооцінки учнів Б1.2.33. Основні стратегії, що сприяють формуванню позитивної самооцінки учнів	Б1.2.У1. Визначати прояви завищеної чи заниженої самооцінки учнів з метою її коригування Б1.2.У2. Створювати умови формування позитивної самооцінки учнів Б1.2.У3. Використовувати основні стратегії роботи з учнями, що сприяють формуванню їхньої позитивної самооцінки
		Б1.3. Здатність формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність	Б1.3.31. Види пізнавальної діяльності учнів Б1.3.32. Основні умови формування мотивації учнів до навчання	Б1.3.У1. Застосовувати методи роботи, навчальні матеріали та завдання для розвитку пізнавальної діяльності учнів Б1.3.У2. Створювати умови формування мотивації учнів до навчання
Б1.4. Здатність формувати	Б1.4.31. Основні стратегії,	Б1.4.У1. Використовувати стратегії, що		

		спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною	спрямовані на посилення взаємодії учнів (створення правил класу, кооперативні форми навчання, проєктний підхід тощо)	заохочують учнів до ефективної взаємодії
		<b>Б2. Емоційно-етична компетентність</b>		
		Б2.1. Здатність усвідомлювати свої відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами	Б2.1.31. Різновиди та інтенсивність почуттів та емоцій, причини їх появи Б2.1.32. Сучасні форми, методи, технології та засоби навчання, що сприяють розвитку власної уваги, саморегуляції, подолання стресу, керування емоціями, порозумінню	Б2.1.У1. Використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, управління власними емоціями Б2.1.У2. Конструктивно реагувати на стрес, конфліктні ситуації, сприяти порозумінню Б2.1.У3. Застосовувати в освітньому процесі практики концентрації уваги, усвідомленого емоційного реагування
		Б2.2. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу	Б2.2.31. Методи ведення діалогу та полілогу, усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації; культура діалогу	Б2.2.У1. Організувати діалог і полілог з учнями та іншими учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини та суспільні цінності Б2.2.У2. Застосовувати в обговоренні освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації; запобігати конфліктам в освітньому процесі
		Б2.3. Здатність усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і	Б2.3.31. Розмаїття та унікальність різних культур у суспільстві, відмінності між людьми, стратегії попередження, подолання і	Б2.3.У1. Взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації та поваги до

		систем у глобальному світі	трансформації конфліктів Б2.3.У1. Зміст основних актів міжнародного та національного законодавства щодо прав людини і дитини, цілей сталого розвитку	відмінностей, а також дотримуючись етики спілкування Б2.3.У2. Застосовувати основні стратегії поведінки щодо захисту власних прав, а також захисту учнів під час освітнього процесу Б2.3.У3. Ураховувати в освітньому процесі підходи, визначені цілями сталого розвитку; розкривати потенціал учасників освітнього процесу для креативних колективних рішень щодо подолання проблем, які впливають на колектив закладу освіти, місцеву громаду, глобальну спільноту
<b>Б3. Компетентність педагогічного партнерства</b>				
		Б3.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі	Б3.1.31. Переваги та основні етапи формування суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем Б3.1.33. Основні ролі вчителя у професійній діяльності	Б3.1.У1. Застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем Б3.1.У2. Застосовувати для забезпечення суб'єкт-суб'єктного підходу в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, підтримування їх прагнення до саморозвитку, розкриття їх здібностей і пізнавальних можливостей
		Б3.2. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства	Б3.2.31. Основні форми та засоби визначення запитів та очікувань батьків Б3.2.32. Основні форми конструктивної взаємодії з батьками	Б3.2.У1. Визначати і враховувати запити і очікування батьків щодо навчання своїх дітей, участі в освітньому процесі Б3.2.У2. Залучати батьків до участі в

			в інтересах учнів	освітньому процесі, а також до прийняття рішень, що стосуються навчання, виховання і розвитку учнів Б3.2.У3. Співпрацювати з батьками як членами команди психолого-педагогічного супроводу учня з особливими освітніми потребами
		Б3.3. Здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами	Б3.3.31. Основні принципи командної взаємодії Б3.3.32. Основні завдання членів команди психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими освітніми потребами	Б3.3.У1. Організовувати співпрацю із залученими фахівцями на основі принципів командної взаємодії Б3.3.У2. Співпрацювати із залученими фахівцями у процесі розроблення та реалізації індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану для осіб з особливими освітніми потребами (за потреби)
<b>В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища</b>	Персональний комп'ютер (ноутбук), інші засоби оргтехніки; обладнання для осередків навчання, виховання і розвитку в закладі освіти, розумні пристосування; рекомендації, акти	<b>В1. Інклюзивна компетентність</b>		
		В1.1. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища	В1.1.31. Інструменти забезпечення інклюзивного навчання (інклюзивна культура, інклюзивна політика, інклюзивна практика тощо) В1.1.32. Принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти і розумного пристосування	В1.1.У1. Використовувати інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі В1.1.У2. Застосовувати принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти і розумного пристосування для забезпечення доступності (фізичної, інформаційної тощо) здобуття освіти
		В1.2. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами	В1.2.31. Принципи, форми та методи ефективної підтримки осіб з особливими освітніми потребами В1.2.32. Види адаптацій/модифікацій в освітньому	В1.2.У1. Забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами В1.2.У2. Здійснювати необхідні адаптації/модифікації в освітньому



законодавства, посібники та інші матеріали щодо правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм в закладах освіти, протиепідемічних правил, норм щодо доступності шкільних будівель і споруд, правил запобігання та протидії насильству та булінгу (цькуванню) в закладі освіти, засоби пожежогасіння, аптечка, індивідуальні засоби звукового інформування про небезпеку		процесі, зумовлених особливими освітніми потребами учнів	процесі відповідно до особливих освітніх потреб учнів
	V1.3. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня залежно від його індивідуальних потреб, можливостей та здібностей	V1.3.31. Технології індивідуального та диференційованого навчання V1.3.32. Способи виявлення здібностей, інтересів, реальних навчальних можливостей учнів V1.3.33. Середовище як чинник розвитку особистості учнів	V1.3.U1. Організовувати процеси навчання виховання і розвитку учнів з урахуванням їхніх потреб, здібностей і реальних навчальних можливостей V1.3.U2. Використовувати в роботі з учнями матеріали, пристрої та обладнання (за потреби) для задоволення їхніх індивідуальних потреб у навчанні, особистісному та фізичному розвитку V1.3.U3. Організовувати освітній простір безпечно та з урахуванням особливостей, потреб і можливостей учнів
	<b>V2. Здоров'язбережувальна компетентність</b>		
	V2.1. Здатність організовувати безпечно освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу	V2.1.31. Ознаки безпечного освітнього середовища V2.1.32. Основи безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни V2.1.33. Види та прояви насильства, булінгу (цькування), правила запобігання та протидії їм	V2.1.U1. Організовувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм, протиепідемічних правил V2.1.U2. Вживати заходів щодо запобігання та протидії булінгу, різним проявам насильства серед учнів та інших учасників освітнього процесу
	V2.2. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими	V2.2.31. Засади профілактично-просвітницької роботи щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни V2.2.32. Особливості профілактики інфекційних і неінфекційних	V2.2.U1. Проводити профілактичні заходи, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я учнів V2.2.U2. Забезпечувати дотримання учнями вимог безпеки життєдіяльності,

		<p>учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни</p>	<p>захворювань запобігання поширенню серед учнів звичок, небезпечних для їх здоров'я          В2.2.33. Засади збереження психічного здоров'я в освітньому середовищі</p>	<p>санітарії та гігієни          В2.2.У3. Створювати умови для збереження психічного здоров'я учнів</p>
		<p>В2.3. Здатність формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя</p>	<p>В2.3.31. Вплив освітнього процесу на спосіб життя і здоров'я учнів          В2.3.32. Методики і технології формування культури здорового та безпечного способів життя учнів</p>	<p>В2.3.У1. Використовувати методики, що зменшують вплив стресогенних факторів на здоров'я учнів          В2.3.У2. Планувати освітній процес з урахуванням принципів здорового та безпечного способів життя          В2.3.У3. Використовувати методики і технології організації активного та безпечного дозвілля учнів          В2.3.У4. Формувати в учнів навички здорового та безпечного способів життя</p>
		<p>В2.4. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності</p>	<p>В2.4.31. Взаємозв'язок організму людини з природним, техногенним і соціальним оточенням          В2.4.32. Засади здорового способу життя          В2.4.33. Вплив професійної діяльності на здоров'я та прийоми збереження особистого здоров'я у професійній діяльності</p>	<p>В2.4.У1. Дотримуватись у професійній діяльності санітарних правил і норм          В2.4.У2. Здійснювати профілактичні заходи із збереження особистого фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності          В2.4.У3. Використовувати методики зміцнення здоров'я та запобігання захворюванням</p>
		<p>В2.5. Здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу</p>	<p>В2.5.31. Зовнішні ознаки погіршення фізичного стану людини          В2.5.32. Правила надання домедичної допомоги</p>	<p>В2.5.У1. Надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби)</p>

		<b>В3. Проєктувальна компетентність</b>		
		<p><b>В3.1.</b> Здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів</p>	<p><b>В3.1.31.</b> Вимоги до змістового наповнення освітнього середовища</p> <p><b>В3.1.32.</b> Перелік обладнання, необхідного для забезпечення викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів), їх інтеграції</p>	<p><b>В3.1.У1.</b> Розміщувати та використовувати дидактичні матеріали та обладнання в навчальному приміщенні з урахуванням їх актуальності, доцільності, функційності, естетичної привабливості, а також індивідуальних освітніх потреб учнів</p> <p><b>В3.1.У2.</b> Використовувати фізичний, інформаційний простори навчальних та інших приміщень закладу освіти як освітній ресурс</p> <p><b>В3.1.У3.</b> Проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку в навчальному приміщенні (на території закладу освіти) спільно з учнями, зважаючи на їхні вікові особливості, інтереси та потреби</p>
<b>Г. Управління освітнім процесом</b>	Персональний комп'ютер (ноутбук), інші засоби оргтехніки; освітні	<b>Г1. Прогностична компетентність</b>		
		<p><b>Г1.1.</b> Здатність прогнозувати результати освітнього процесу</p>	<p><b>Г1.1.31.</b> Методики педагогічного прогнозування</p>	<p><b>Г1.1.У1.</b> Формулювати цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів планування</p>

<p>програми, модельні навчальні програми, навчальні програми, підручники, посібники, рекомендації, засоби наочності, педагогічні програмні засоби; електронні освітні платформи, електронні (цифрові) освітні ресурси</p>	Г1.2. Здатність планувати освітній процес	<p>Г1.2.31. Види та етапи планування освітнього процесу</p> <p>Г1.2.32. Зміст модельних навчальних програм з відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів).</p> <p>Г1.2.33. Вимоги до навчальних програм</p>	<p>Г1.2.У1. Здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти</p> <p>Г1.2.У2. Планувати навчальні заняття на основі модельних навчальних програм, навчальних програм, затверджених педагогічною радою закладу освіти</p> <p>Г1.2.У3. Розробляти навчальні програми на основі модельних навчальних програм (за потреби)</p>
	<b>Г2. Організаційна компетентність</b>		
	Г2.1. Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів	Г2.1.31. Вимоги законодавства щодо організації освітнього процесу	Г2.1.У1. Організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства
	Г2.2. Здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів	Г2.2.31. Форми організації освітнього процесу, види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів	<p>Г2.2.У1. Організовувати навчальні заняття різних типів</p> <p>Г2.2.У2. Застосовувати різні види і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів</p> <p>Г2.2.У3. Раціонально використовувати навчальний час</p>
	<b>Г3. Оцінювально-аналітична компетентність</b>		
	Г3.1. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання учнів	Г3.1.31. Види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне, поточне, підсумкове тощо)	<p>Г3.1.У1. Застосовувати різні форми оцінювання результатів навчання учнів</p> <p>Г3.1.У2. Застосовувати до різних видів оцінювання відповідну методику та</p>

		<p>ГЗ.1.32. Форми оцінювання (усна, письмова, цифрова, графічна, практична тощо)</p> <p>ГЗ.1.33. Методики здійснення формульованого, поточного, підсумкового оцінювання</p> <p>ГЗ.1.34. Способи фіксації результатів педагогічних спостережень</p> <p>ГЗ.1.35. Критерії та рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів</p> <p>ГЗ.1.36. Етичні принципи та вимоги законодавства щодо академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів, механізми її забезпечення</p>	<p>шкалу</p> <p>ГЗ.1.У3. Дотримуватися визначених законодавством критеріїв оцінювання результатів навчання учнів</p> <p>ГЗ.1.У4. Розробляти критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності</p> <p>ГЗ.1.У5. Встановлювати та фіксувати результати навчання учнів, на їхній основі визначати індивідуальну освітню траєкторію (за потреби)</p> <p>ГЗ.1.У6. Дотримуватися академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів</p> <p>ГЗ.1.У7. Забезпечувати дотримання учнями академічної доброчесності під час здобуття освіти</p>	<p>ГЗ.2.31. Методи і прийоми здійснення аналізу та рефлексії навчальної діяльності учнів та її результативності</p>	<p>ГЗ.2.У1. Розвивати в учнів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності та її результативності</p> <p>ГЗ.2.У2. Забезпечувати зворотний зв'язок з учнями щодо сприйняття, розуміння та засвоєння ними навчального матеріалу</p>
		<p>ГЗ.3. Здатність забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів</p>	<p>ГЗ.3.31. Методи та прийоми, методики і технології здійснення самооцінювання та взаємооцінювання учнями результатів їхнього навчання</p>	<p>ГЗ.3.У1. Розвивати в учнів уміння здійснювати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання</p>	
Д.	Персональний	<b>Д1. Інноваційна компетентність</b>			

<b>Безперервний професійний розвиток</b>	комп'ютер (ноутбук), інші засоби оргтехніки; підручники, посібники, рекомендації, засоби наочності, педагогічні програмні засоби; бази даних програм підвищення кваліфікації; електронні (цифрові) освітні ресурси	Д1.1. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі	Д1.1.31. Наукові методи, рівні та форми пізнання	Д1.1.У1. Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати та інтерпретувати результати, створювати моделі та визначати їхню дієвість
		Д1.2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності	Д1.2.31. Освітні інновації, їхні характеристики Д1.2.32. Особливості організації інноваційної педагогічної діяльності	Д1.2.У1. Аналізувати інформацію щодо освітніх інновацій, умов їхнього впровадження Д1.2.У2. Інтегрувати інновації у власну педагогічну практику, адаптувати їх до різних умов освітнього процесу та сучасних вимог до педагогічної діяльності з урахуванням особливостей діяльності закладу освіти, індивідуальних потреб учнів
		Д1.3. Здатність застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності	Д1.3.31. Методи виявлення проблем у педагогічній діяльності, визначення характеру та причин їх появи Д1.3.32. Методи роботи з різними джерелами інформації з метою розв'язання проблем і запобігання їм	Д1.3.У1. Аналізувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності і запобігання їм Д1.3.У2. Збирати, систематизувати і використовувати інформацію, що є важливою для розв'язання проблем і запобігання їм
	<b>Д2. Здатність до навчання впродовж життя</b>			
	Д2.1. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя	Д2.1.31. Особливості організації різних форм і видів професійного розвитку вчителів (інтернатури, курсів навчання за освітньою	Д2.1.У1. Аналізувати можливості особистого професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності, індивідуальних професійних	

		<p>програмою, тренінгів, вебінарів, супервізії тощо)</p> <p>Д2.1.32. Умови професійного розвитку вчителів</p> <p>Д2.1.33. Напрями діяльності професійних спільнот і асоціацій вчителів</p>	<p>потреб</p> <p>Д2.1.У2. Аналізувати пропозиції різних суб'єктів освітньої діяльності, які забезпечують професійний розвиток вчителя (щодо спроможності надавати якісні освітні послуги)</p> <p>Д2.1.У3. Визначати оптимальні зміст і форми професійного розвитку, критерії результативності власного навчання</p> <p>Д2.1.У4. Планувати професійний розвиток для досягнення його стратегічних і операційних цілей</p> <p>Д2.1.У5. Визначати ефективні форми взаємодії з професійними спільнотами (у тому числі з громадськими організаціями вчителів)</p> <p>Д2.1.У6. Активно долучатися до діяльності професійних спільнот</p>
	<p>Д2.2. Здатність взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, супервізії тощо)</p>	<p>Д2.2.31. Особливості організації різних форм професійної підтримки та допомоги вчителям (наставництво, супервізія тощо)</p>	<p>Д2.2.У1. На основі визначених професійних потреб і запитів учителів забезпечувати їх підтримку в організації освітнього процесу, набутті (вдосконаленні) ними педагогічної майстерності, самооцінюванні професійної діяльності</p> <p>Д2.2.У2. Взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства і підтримки</p>
	<b>Д3. Рефлексивна компетентність</b>		
	<p>Д3.1. Здатність</p>	<p>Д3.1.31. Механізм моніторингу</p>	<p>Д3.1.У1. Здійснювати моніторинг</p>

		здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби	професійної діяльності вчителя ДЗ.1.32. Загальні та професійні компетентності вчителя ДЗ.1.33. Вимоги до професійної діяльності вчителя з урахуванням змін в освітній політиці, змісті освіти ДЗ.1.34. Особливості діяльності закладу освіти, учнівського колективу	власної педагогічної діяльності ДЗ.1.У2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам ДЗ.1.У3. Ураховувати у власному професійному розвитку зміни в системі освіти, її законодавчому забезпеченні, в діяльності закладу освіти, учнівському колективі
--	--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

### 7. Орієнтовний опис професійних компетентностей вчителя відповідно до кваліфікаційних категорій педагогічних працівників

Професійна компетентність	Кваліфікаційні категорії педагогічних працівників			
	Спеціаліст	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
<b>A1. Мовно-комунікативна компетентність</b>				
A1.1. Здатність до спілкування державною мовою	Вільно спілкується державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять; влучно застосовує інтонаційні та позамовні засоби виразності мовлення; аргументовано висловлює власні думки державною мовою; вичерпно та чітко відповідає на запитання учнів про різні аспекти навчального матеріалу			
A1.2. Здатність забезпечувати (за потреби) здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти (мова відповідного корінного народу або національної меншини України)	Розробляє навчальні матеріали та викладає навчальні предмети (інтегровані курси) з урахуванням особливостей мовного і культурного досвіду учнів, які належать до корінних народів або національних меншин України (у тому числі таких, що здобувають освіту офіційними мовами Європейського Союзу)			



A1.3. Здатність забезпечувати навчання учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для вчителів іноземної мови)	Вчитель іноземної мови має рівень володіння іноземною мовою B1/C1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; застосовує ефективні підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь учнів з іноземної мови			
A1.4. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів	Використовує мовні засоби для пояснення учням навчального матеріалу, постановки проблемних питань, відповідей на запитання; застосовує мову та мовні засоби як інструмент мотивації учнів до пізнання навколишнього світу			
<b>A2. Предметно-методична компетентність</b>				
A2.1. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів	Знає законодавчі акти щодо змісту повної загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми)			
	Демонструє академічні знання з освітньої галузі/навчального предмета (інтегрованого курсу) і володіння методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів	Володіє поглибленими знаннями з освітньої галузі/навчального предмета (інтегрованого курсу), оперує інформацією про основні напрями розвитку відповідної галузі знань; бере участь в апробації нових методик і технологій моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів		
	Володіє термінологічною базою освітньої галузі/навчального предмета (інтегрованого курсу) відповідно до вимог державного стандарту і методикою моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів	Аналізує результативність застосування різних методів формування в учнів складних понять, способи використання довідкових матеріалів в освітньому процесі з урахуванням обов'язкових результатів навчання учнів	Здійснює результативну підготовку учнів до самостійного аналізу складних понять і термінів, самостійної пошукової діяльності та роботи із довідковими матеріалами, володіє інноваційними методиками моделювання змісту відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів	Надає рекомендації іншим вчителям щодо застосування сучасних методик і технологій формування в учнів складних понять, навичок самостійної пошукової діяльності учнів відповідно до обов'язкових результатів навчання
	Добирає дидактичні	Визначає можливі труднощі	Використовує власні	Надає рекомендації іншим

	матеріали для вивчення учнями окремих тем/розділів навчальної програми відповідно до обов'язкових результатів навчання	у навчальній діяльності окремого учня/групи учнів, коригує зміст навчання відповідно до індивідуальних особливостей учнів і обов'язкових результатів навчання	методичні прийоми та засоби моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів	вчителям щодо ефективності і доцільності застосування різних методик і технологій моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів
A2.2. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей	Використовує навчальний матеріал з метою розвитку в учнів ключових компетентностей і умінь, спільних для всіх компетентностей, навчає учнів застосовувати їх на практиці	Добирає навчальний і дидактичний матеріал, диференціюючи його відповідно до рівня сформованості в учнів ключових компетентностей і умінь, спільних для всіх компетентностей, навчає їх практичному застосуванню в різних умовах	Демонструє власний педагогічний досвід щодо розвитку в учнів ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей, інноваційних підходів щодо їх застосування в нових умовах	Здійснює наставництво, супервізію інших вчителів; надає рекомендації іншим вчителям щодо застосування ефективних методик розвитку ключових компетентностей і умінь, спільних для всіх компетентностей
A2.3. Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів	Використовує міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей у навчанні учнів			Надає рекомендації іншим вчителям щодо використання різних видів інтеграції у навчанні освітніх галузей/навчальних предметів (інтегрованих курсів)
A2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів	Добирає доцільні сучасні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів засобами освітньої галузі/навчального предмету	Порівнює ефективність різних інноваційних методик і технологій навчання, виховання і розвитку учнів засобами освітньої галузі/	Використовує власні методичні підходи до навчання, виховання і розвитку учнів засобами освітньої галузі/навчального предмета	Надає консультативну підтримку та методичні роз'яснення іншим вчителям щодо використання ефективних методик і технологій з урахуванням

	(інтегрованого курсу) відповідно до визначених теми, мети і завдань уроку	навчального предмета (інтегрованого курсу)	(інтегрованого курсу) з урахуванням умов професійної діяльності та індивідуальних особливостей учнів	особливостей освітньої галузі/ навчального предмета (інтегрованого курсу) та індивідуальних особливостей учнів
A2.5. Здатність розвивати в учнів критичне мислення	Застосовує методики і технології усвідомлення маніпуляцій критичного мислення в учнів	розуміння учнями себе, своїх цінностей і потреб, реагування на них; формує та розвиває навички		Надає рекомендації іншим вчителям, здійснює їхнє навчання (майстер-класи, семінари тощо) щодо застосування методик і технологій розвитку в учнів критичного мислення із урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей
A2.6. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу	Володіє різними методиками оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів, корегує їх індивідуальні освітні траєкторії учнів з урахуванням отриманих результатів		Добирає відповідний інструментарій для проведення моніторингу результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу	Оцінює ефективність і доцільність застосування різних інструментів оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; надає рекомендації іншим вчителям щодо механізмів їхнього застосування
A2.7. Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів	У процесі навчання, виховання і розвитку учнів формує у них ціннісні ставлення до суспільства і держави, сім'ї та родини, природи, мистецтва і культури, праці, до себе (до свого фізичного, психічного, соціального «Я»), інших осіб	Володіє методиками формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів	Застосовує індивідуальні підходи до формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів	Використовує власні підходи та методичні прийоми формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів
				Надає консультативну допомогу і методичну підтримку іншим вчителям щодо застосування методик формування та розвитку

				ціннісних ставлень в учнів	
<b>А3. Інформаційно-цифрова компетентність</b>					
А3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності	<p>Уміє використовувати цифрові пристрої, їх програмне забезпечення, цифрові сервіси та технології для організації освітнього процесу, професійного спілкування;</p> <p>опрацьовує основні типи даних (тексти, презентації, графіки, електронні таблиці, аудіо- та відеоматеріали тощо);</p> <p>використовує цифрові сервіси та технології для професійного розвитку (онлайн-тренінги, дистанційні курси тощо);</p> <p>уміє захистити власні персональні дані в мережі Інтернет;</p> <p>уникає небезпек в інформаційному просторі, вміє перевіряти надійність джерел і достовірність інформації в мережі Інтернет;</p> <p>розпізнає використання маніпуляційних технологій в мережі Інтернет;</p> <p>дотримується академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів</p>				
				<p>Навчає інших вчителів критично оцінювати інформацію в мережі Інтернет, здійснювати захист пристроїв, комунікаційних мереж і баз даних;</p> <p>уміє виявляти та блокувати загрози несанкціонованого доступу до інформації;</p> <p>навчає інших правилам захисту авторських прав у мережі Інтернет</p>	
А3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси	<p>Добирає, накопичує, впорядковує та використовує електронні (цифрові) освітні ресурси в освітньому процесі та професійному розвитку</p>				
	<p>Уміє вдосконалювати наявні електронні (цифрові) освітні ресурси відповідно до освітніх потреб учнів;</p> <p>уміє створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси (особисто або спільно з іншими),</p>	<p>Модифікує, комбінує, вдосконалює наявні електронні (цифрові) освітні ресурси, вносить</p>		<p>Створює (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси, розміщує їх у електронному</p>	

	здійснювати захист відповідної інформації; надає учням доступ до електронних (цифрових) освітніх ресурсів		до них зміни згідно з освітніми потребами учнів; особисто створює (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; захищає власні електронні (цифрові) освітні ресурси від несанкціонованого доступу	(цифровому) освітньому середовищі закладу освіти або в хмарних середовищах
				Особисто створює власні електронні (цифрові) навчальні та методичні матеріали, дистанційні курси, тренінги для професійного розвитку
A3.3. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі	Періодично використовує цифрові технології з метою підвищення мотивації учнів до навчання; використовує цифрові технології для планування освітнього процесу, оцінювання результатів навчання учнів	Періодично використовує електронні (цифрові) навчальні, дидактичні матеріали, створені особисто; аналізує ефективність цифрових інструментів оцінювання та обирає доцільні для використання; може вдосконалювати процес оцінювання в електронному (цифровому) освітньому середовищі	Активно використовує безпечно електронне (цифрове) освітнє середовище для організації навчання, групової взаємодії, проектної, навчально-дослідницької, пошукової діяльності учнів, інших активних форм навчання, а також для оцінювання (у тому числі формувального) результатів навчання учнів (з урахуванням їх	Бере активну участь у формуванні політики цифровізації освітньої діяльності закладу освіти; особисто створює електронні (цифрові) навчальні та методичні матеріали для організації навчання; організовує (бере участь в організації) електронного (цифрового) освітнього середовища закладу освіти; критично аналізує доцільність використання

			індивідуальних особливостей та освітніх потреб)	цифрових інструментів оцінювання результатів навчання учнів, добирає їх; навчає інших вчителів цифровим навичкам у педагогічній діяльності
<b>Б1. Психологічна компетентність</b>				
Б1.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів	Усвідомлює вплив вікових особливостей учнів на різні сфери їх розвитку, психічні процеси та виконує відповідні форми та методи роботи з учнями; розпізнає індивідуальні особливості учнів (навчальні стилі, типи темпераменту, особливості розвитку тощо) та враховує їх під час планування та здійснення освітнього процесу	Використовує індивідуальний підхід у роботі з учнями, у тому числі осіб з особливими освітніми потребами	Здійснює диференційоване навчання для забезпечення освітніх потреб учнів	Здійснює необхідні адаптації/модифікації в освітньому процесі у роботі з особами з особливими освітніми потребами
Б1.2. Здатність використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності	Використовує стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки дітей, їхньої я-ідентичності	Визначає прояви завищеної чи заниженої самооцінки учнів з метою її коригування	Створює умови для формування позитивної самооцінки учнів, їхньої я-ідентичності	Надає рекомендації батькам, іншим вчителям щодо використання стратегій, які сприяють розвитку позитивної самооцінки учнів, їхньої я-ідентичності
Б1.3. Здатність формувати мотивацію учнів та організувати їхню	Планує освітній процес (використання методів роботи, навчальних	Застосовує стратегії роботи, які сприяють розвитку пізнавальної діяльності	Створює умови для розвитку пізнавальної діяльності учнів	Використовує розроблені та апробовані у власному педагогічному досвіді

пізнавальну діяльність	матеріалів, навчальних завдань тощо) та здійснює його для розвитку пізнавальної діяльності учнів	учнів		прийоми щодо розвитку мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів
Б1.4. Здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною	Підтримує взаємодію між учнями для сприяння їхньому соціальному розвитку, формуванню навичок взаємодопомоги та співпраці	Використовує різні стратегії роботи, які заохочують учнів до взаємодії між собою (створення спільних правил класу, кооперативне навчання тощо)	Пропонує учням форми діяльності, що допомагають їм розвивати навички активного слухання, розпізнавати свої емоції та емоції інших, виражати свої емоції	Демонструє дотримання демократичних цінностей у професійній діяльності, заохочуючи кожного учня виражати свою думку та брати участь у прийнятті рішень
<b>Б2. Емоційно-етична компетентність</b>				
Б2.1. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами	Розрізняє та усвідомлює власні відчуття, почуття та емоції, управляє своїми емоціями, реакціями та діями, володіє навичками зосередження та утримування уваги, самоусвідомленості, саморегуляції, емпатичного слухання	Використовує навички позитивного розв'язання конфліктних ситуацій; використовує в освітньому процесі практики усвідомлення та розуміння емоцій інших людей; використовує практики критичного мислення, що спрямовані на розуміння власних потреб, бажань і цінностей, а також свого оточення	Використовує методики, що сприяють засвоєнню правил поведінки та навичок, які сприяють особистому та суспільному благополуччю (керування власною поведінкою на особистісному рівні, навички соціалізації, здатність розуміти інших на соціальному рівні тощо)	Володіє науковими знаннями для розуміння природи емоцій, психологічних типів поведінки людей; допомагає іншим вчителям розрізняти власні емоції та керувати ними; заохочує інших вчителів враховувати важливість емоційного інтелекту у педагогічній діяльності
Конструктивно реагує на стрес, володіє способами запобігання професійному вигоранню				
Б2.2. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з	Використовує активні форми та методи навчання,	Використовує позитивні невербальні емоційні	Підтримує конструктивні та виважені стосунки з	Організовує діалог і полілог з усіма учасниками

учасниками освітнього процесу	під час яких учні спрямовують увагу на власні внутрішні переживання, поглиблене особисте розуміння та засвоєння навичок; демонструє власну відкритість до можливих помилок і заохочує до цього учнів	маркери (рухи тіла та жести, вираження обличчя, хода тощо), практики ненасильницької комунікації; використовує фасилітацію, заохочуючи учнів самостійно думати й ставити запитання	усіма учасниками освітнього процесу; вміє інтерпретувати реакції, почуття, емоції інших, запобігати конфліктам; використовує навчальні стратегії та методи, які передбачають активну участь учнів у процесі засвоєння матеріалу	освітнього процесу та представниками місцевої громади, враховуючи соціальну природу людини та спільні базові людські цінності; застосовує стратегії поведінки щодо захисту власних прав і свобод, а також захисту учнів під час освітнього процесу; розробляє та використовує практики активного навчання різних видів (колективне навчання, творче вираження, проекти громадського залучення; екологічне навчання тощо); надає рекомендації іншим вчителям з питань формування емоційно-етичної компетентності
Б2.3. Здатність усвідомлювати і поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі	Поважає розмаїття думок і поглядів, приймає та поцінює інакшість	Взаємодіє з учнями та їх батьками на основі принципів прийняття, поваги, недискримінації; урахує в освітньому процесі підходи, визначені цілями сталого розвитку; розкриває потенціал учасників освітнього процесу для креативних	Спілкується, урахує культурні та особистісні відмінності усіх учасників освітнього процесу, виявляючи розуміння та співпереживання; використовує методики, що формують в учнів усвідомлення важливості мирного співіснування	Використовує методики формування в учнів системного мислення, що спрямовані на розуміння чинників і обставин, які породжують проблеми; пошук рішень, що базуються на співпраці



		колективних рішень щодо подолання проблем, які впливають на колектив закладу освіти, місцеву громаду та глобальну спільноту	людей, взаємозв'язку та взаємовпливу особистостей, локальних і глобальних систем	
<b>Б3. Компетентність педагогічного партнерства</b>				
Б3.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі	Застосовує механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин з учнями в освітньому процесі		Застосовує в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, підтримування їх прагнення до саморозвитку, розкриття їх здібностей і пізнавальних можливостей (навички фасилітатора, організатора, координатора, наставника тощо)	Створює можливості для самореалізації учнів в освітньому процесі, особистісному творенні власних цілей, рефлексії, самоконтролю
Б3.2. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства	Визначає та враховує запити і очікування батьків щодо навчання своїх дітей та особистої участі в освітньому процесі	Залучає батьків до участі в освітньому процесі, а також до прийняття рішень, що стосуються навчання, виховання і розвитку учнів	Надає консультативну та інформаційну підтримку батькам щодо навчання, виховання і розвитку їхніх дітей	Співпрацює з батьками як членами команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами
Б3.3. Здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами	Знає основні ролі і завдання членів команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами	Використовує різні форми, засоби і стратегії комунікації з членами команди психолого-педагогічного супроводу дитини з метою її підтримки в освітньому процесі, у тому	Виявляє навички командної роботи з метою підтримки учнів (модерує групове обговорення, спільне прийняття рішень тощо)	Здійснює відповідні адаптації навчальних матеріалів, методів навчання як результат співпраці із залученими фахівцями

	числі онлайн		
<b>V1. Інклюзивна компетентність</b>			
V1.1. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища	Використовує інструменти забезпечення інклюзивного навчання; застосовує принципи і стратегії інтегрального дизайну та розумного пристосування для забезпечення доступності освітнього середовища		
V1.2. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами	Застосовує індивідуальний та диференційований підходи для надання індивідуальної підтримки учням; розробляє (за потреби) індивідуальну програму розвитку, індивідуальний навчальний план для осіб з особливими освітніми потребами спільно з іншими фахівцями та батьками	Застосовує власні педагогічні прийоми роботи з особами з особливими освітніми потребами, розробляє завдання для їх оцінювання з урахуванням індивідуальних програм розвитку, індивідуальних навчальних планів	Формує атмосферу в класі, що базується на інклюзивних цінностях, взаємопідтримці між учнями, батьками, іншими вчителями
V1.3. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів	Виявляє потреби, здібності, інтереси, навчальні можливості учнів та організовує з їх урахуванням процес навчання, виховання і розвитку	Проектує матеріали, добирає засоби навчання з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб кожного учня	Застосовує особисто створені матеріали, інші засоби навчання в освітньому середовищі з урахуванням індивідуальних потреб і здібностей кожного учня; залучає учнів і батьків до створення сприятливих умов в освітньому середовищі
<b>V2. Здоров'язбережувальна компетентність</b>			
V2.1. Здатність організувати безпечне освітнє	Застосовує під час організації освітнього середовища правила безпеки життєдіяльності, санітарні правила та норми, протиепідемічні правила, засади раціональної організації праці та відпочинку		

середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу	Добирає та застосовує в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси	Адаптує та застосовує в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси	Інтегрує в освітній процес здоров'язбережувальні засоби та ресурси, успішно апробовані у власному педагогічному досвіді
	Своєчасно розпізнає ознаки насильства, булінгу (цькування), здійснює заходи щодо запобігання та протидії насильству, булінгу (цькування)		
B2.2. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни	Володіє методиками профілактично-просвітницької роботи щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни	Бере участь в освітніх профілактичних заходах з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни	Організовує у взаємодії з учнями та іншими учасниками освітнього процесу просвітницько-навчальні заходи щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни
B2.3. Здатність формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя	Планує та здійснює освітній процес з урахуванням засад здорового та безпечного способів життя		
	Поприризує здоровий та безпечний способи життя, формує стійкий інтерес і позитивну мотивацію учнів до особистої гігієни, фізичної активності і відпочинку, безпечної поведінки, здорового харчування, запобігання шкідливим звичкам		Використовує різні форми, засоби і стратегії формування культури здорового та безпечного життя, життєвих навичок для збереження фізичного та психічного здоров'я учнів (оптимальна фізична активність, раціональне харчування, режим навчання без перевантажень тощо)
B2.4. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної	Дотримується у професійній діяльності правил безпеки життєдіяльності, санітарно-гігієнічних вимог, протиепідемічних правил; володіє прийомами збереження особистого фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності		Заохочує інших вчителів до застосування прийомів збереження особистого фізичного та психічного

діяльності				здоров'я під час професійній діяльності
V2.5. Здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу	Знає умови надання домедичної допомоги відповідно до законодавства; розпізнає зовнішні ознаки погіршення самопочуття людини; володіє прийомами та навичками надання домедичної допомоги в різних ситуаціях; надає домедичну допомогу учасникам освітнього процесу у випадку погіршення самопочуття, отримання травм та інших ситуаціях (у разі потреби)			
<b>V3. Проєктувальна компетентність</b>				
V3.1. Здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів	Організовує освітнє середовище безпечно та з урахуванням індивідуальних особливостей та освітніх потреб учнів	Створює в навчальному приміщенні (на території закладу освіти) осередки навчання, виховання і розвитку учнів відповідно до їхніх індивідуальних потреб	Організовує динамічне освітнє середовище, сприятливе для кожного учня, у відповідності до різних видів активності на навчальних заняттях	Моделює освітнє середовище з урахуванням необхідності рівного доступу учнів до матеріалів, пристроїв, обладнання, рівної участі в освітньому процесі
<b>G1. Прогностична компетентність</b>				
G1.1. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу	Визначає цілі, завдання та очікувані результати навчального заняття, іншого освітнього заходу	Гнучко планує освітній процес, ураховуючи зворотній зв'язок від учнів щодо засвоєння навчального матеріалу	Прогнозує різні варіанти розвитку навчального заняття та передбачає використання доцільних інноваційних методик і технологій відповідно до навчальних ситуацій	Визначає шляхи запобігання можливим відхиленням від мети у процесі навчання учнів класу/окремого учня
G1.2. Здатність планувати освітній процес	Планує хід навчального заняття, чітко розраховує для кожного його етапу необхідний час і забезпечує можливість зворотнього зв'язку із учнями; аналізує навчальний матеріал, що має бути опанований учнями та	Аналізує помилки та труднощі учнів у навчанні з метою подальшого планування та коригування освітнього процесу; планує види діяльності на навчальному занятті, які сприяють розвитку життєвих навичок учнів,	Удосконалює навчально-методичне забезпечення процесу вивчення навчального предмета (інтегрованого курсу)	Формулює цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів; розробляє власні навчальні та методичні матеріали, надає іншим вчителям доступ до їх використання, а також рекомендації щодо їх застосування;

	<p>передбачає труднощі, які можуть виникнути у них щодо засвоєння матеріалу; планує освітній процес на основі освітньої програми закладу освіти і навчальних програм з предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, особливостей освітньої діяльності закладу освіти; моделює навчальні заняття на основі компетентнісного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого підходів</p>	<p>ураховуючи різні способи сприймання ними навчального матеріалу</p>		<p>розробляє навчальні програми на основі модельних навчальних програм (індивідуально та/або у складі творчих груп)</p>
<b>Г2. Організаційна компетентність</b>				
<p>Г2.1. Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів</p>	<p>Організовує та скеровує взаємодію учнів в ході навчального заняття відповідно до навчальних цілей і способів засвоєння матеріалу учнями; використовує ефективні засоби для навчання, виховання і розвитку учнів у ході навчального заняття і позанавчальній діяльності; уміє оптимально розподіляти час навчального заняття;</p>	<p>Ефективно організовує освітній процес з метою підвищення якості навчання, заохочує учнів до співпраці та взаємодопомоги; забезпечує наступність і поступовий перехід між різними видами навчальної діяльності; розробляє та застосовує прийоми організації індивідуальної, групової, колективної діяльності</p>	<p>Розвиває в учнів здатність розуміти свою роль активного учасника освітнього процесу; створює сприятливі умови навчання, виховання та розвитку осіб з особливими освітніми потребами; створює умови для співпраці та самоорганізації учнів у навчальній діяльності</p>	<p>Використовує в освітньому процесі власні методичні напрацювання щодо організації навчальної діяльності учнів, поширює відповідний досвід серед вчителів; надає рекомендації іншим вчителям та/або проводить їх навчання (майстер-класи тощо) щодо організації процесу навчання, виховання і розвитку учнів</p>

	застосовує прийоми організації індивідуальної, групової, колективної діяльності учнів	учнів		
Г2.2. Здатність організувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів	Організовує навчальні заняття різних типів; застосовує різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів відповідно до їх дидактичних цілей і поставлених завдань, з урахуванням вікових та інших індивідуальних особливостей учнів; здійснює пошук нових, сучасних форм навчальної та пізнавальної діяльності учнів і використовує їх у педагогічній діяльності			
<b>Г3. Оцінювально-аналітична компетентність</b>				
Г3.1. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання учнів	Здійснює різні види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне, поточне, підсумкове тощо) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання; застосовує формувальне оцінювання з метою підтримки учнів в освітньому процесі, забезпечення компетентнісного та особистісно зорієнтованого підходів у навчанні; добирає завдання для оцінювання результатів навчання учнів відповідно до державних стандартів освіти, адаптує або вдосконалює їх (за потреби)	Урізноманітнює інструментарій оцінювання відповідно до освітніх потреб і можливостей учнів	Розробляє індивідуальні завдання для оцінювання з урахуванням результатів навчання учнів, їхніх освітніх потреб	Надає рекомендації, методичну допомогу іншим вчителям щодо адаптації/розроблення завдань для оцінювання, а також застосування інструментів оцінювання результатів навчання учнів; розробляє ефективні інструменти оцінювання

	Розробляє критерії формуального оцінювання результатів навчання учнів; урахує результати формуального та підсумкового оцінювання для визначення разом із учнями цілей навчання			
Г3.2. Здатність аналізувати результати навчання учнів	Використовує методи аналізу результатів навчання учнів з метою подальшого врахування у плануванні освітнього процесу; конструктивно коментує результати виконаних учнями завдань; аналізує помилки і труднощі учнів з метою надання їм підтримки у навчанні		Аналізує вплив різноманітних підходів і стратегій оцінювання на процес навчання учнів	Вільно володіє методами педагогічної діагностики для допомоги учням у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії
Г3.3. Здатність забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів	Використовує методи, прийоми для коригування в учнів здатності до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання	Навчає учнів методам самоаналізу та аналізу результатів навчання для подальшого коригування способів і засобів досягнення поставленої спільно з учнями мети навчання	Застосовує інтерактивні методики і технології для здійснення самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів	Надає рекомендації іншим вчителям щодо застосування результативних методів і прийомів здійснення самооцінювання та взаємооцінювання учнями результатів їхнього навчання
<b>Д1. Інноваційна компетентність</b> Д1.1. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі	Визначає доцільність застосування різних методів наукового пізнання (спостереження, експеримент, збір та аналіз даних тощо) в освітньому процесі відповідно до змісту навчання	Добирає та застосовує методи наукового пізнання відповідно до пізнавальних інтересів і потреб учнів, володіє методами проектування та моделювання	Диференційовано та індивідуалізовано застосовує методи наукового пізнання відповідно до пізнавальних інтересів і потреб учнів	Оцінює ефективність і доцільність застосування різних методів наукового пізнання
Д1.2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності	Добирає та застосовує інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання у педагогічній діяльності, оцінює їхню результативність		Диференційовано та індивідуалізовано застосовує інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання; визначає ефективність їх застосування в освітньому	Застосовує особисто розроблені та/або адаптовані інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання у власній педагогічній діяльності з урахуванням освітніх

		процесі для задоволення індивідуальних потреб та інтересів учнів	потреб та інтересів учнів; оцінює їхню результативність
Д1.3. Здатність застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності	Аналізує різноманітні підходи до розв'язання проблем, визначає їхні переваги та ризики, застосовує різні джерела для пошуку додаткової інформації, що є важливою для розв'язання проблем і запобігання їм		Розробляє та/або застосовує нові підходи для розв'язання проблем у педагогічній діяльності; надає підтримку іншим вчителям у визначенні проблем та шляхів їх вирішення, підтримує ініціативність і творчість в усіх учасників освітнього процесу
	Демонструє відкритість до ідей та рішень усіх учасників освітнього процесу, готовність розглядати пропозиції та апробувати нові підходи до розв'язання проблем і запобігання їм		
<b>Д2. Здатність до навчання впродовж життя</b>	Визначає операційні цілі підвищення фахової майстерності відповідно до власних професійних потреб	Визначає стратегічні та оперативні цілі підвищення фахової майстерності відповідно до власних професійних потреб	Використовує практики взаємонавчання для підвищення фахової майстерності
Д2.1. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя			Визначає цілі власного професійного розвитку з урахуванням цілей і напрямів розвитку освітньої політики, бере активну участь у діяльності професійних спільнот
	Планує власний професійний розвиток відповідно до визначених цілей		
	Обирає види, форми, програми та суб'єктів підвищення кваліфікації відповідно до власних професійних потреб		



Д2.2. Здатність взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, супервізії тощо)	Взаємодіє з педагогом-наставником, іншими вчителями для забезпечення особистого професійного розвитку та адаптації до умов професійної діяльності	Використовує різні форми взаємодії з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки; використовує можливості супервізії з метою професійного розвитку	Здійснює наставництво/супервізію, допомагає іншому(им) вчителю(ям) у виявленні професійних потреб, рекомендує ресурси для професійного розвитку, надає методичну підтримку щодо планування та організації освітнього процесу	Здійснює наставництво/супервізію, допомагає іншому(им) вчителю(ям) планувати професійний розвиток відповідно до його(їх) професійних потреб, надає методичну підтримку щодо набуття (вдосконалення) фахової майстерності, самооцінювання власної педагогічної діяльності
<b>Д3. Рефлексивна компетентність</b> Д3.1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби	Аналізує та оцінює результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів, моніторингових досліджень тощо), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності  Визначає відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні та слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей (з урахуванням освітніх інновацій, індивідуальних освітніх потреб учнів тощо)	Відстежує динаміку та результати власної професійної діяльності відповідно до стратегічних та операційних цілей власного професійного розвитку, особливостей освітньої діяльності закладу освіти	Відстежує зміни в системі освіти, враховує їх у проектуванні власної педагогічної діяльності та плануванні професійного розвитку	

## Примітка.

Орієнтовний опис професійних компетентностей вчителя відповідно до кваліфікаційних категорій педагогічних працівників передбачає, що педагогічний працівник кожної наступної кваліфікаційної категорії володіє компетентностями, визначеними для попередніх кваліфікаційних категорій.

Такий орієнтовний опис може використовуватися з метою планування професійного розвитку вчителів (як „рамка професійного розвитку вчителя”), комплексного оцінювання їхніх професійних компетентностей під час процедур атестації та сертифікації.

## **8. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту**

### **8.1. Розробник професійного стандарту**

Міністерство освіти і науки України.

### **8.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту**

Науково-дослідний Інститут праці і зайнятості населення Міністерства соціальної політики України і НАН України.

### **8.3. Дата затвердження професійного стандарту**

23 грудня 2020 року.

### **8.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів**

24 грудня 2020 року.

### **8.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту**

Грудень 2025 року.

---

**НЕ АКТУАЛЬНО**